

Souhrnná teritoriální informace:

Čína

Velvyslanectví ČR v Pekingu 16. 5. 2022 10:42

Čína je svým státním zřízením lidovou republikou. Její oficiální plný název je Čínská lidová republika, zkratkou ČLR. Vedoucí úlohu má Komunistická strana (KS) Číny vládnoucí od roku 1949. Strana v čele s generálním tajemníkem řídí všechny hlavní politiky v zemi. Státní rada ČLR, tedy centrální vláda, a další instituce rozsáhlé hierarchie státní správy pak politiky implementují. V čele země stojí prezident, který může na základě ústavní změny z roku 2018 sloužit neomezený počet pětiletých mandátů. Zákonodárným orgánem státní moci je Všečínské shromáždění lidových zástupců (VSLZ), de facto jednokomorový parlament s cca 3 000 zástupci.

Ekonomika Čínské lidové republiky se transformovala z centrálně plánované a uzavřené na výrobního a exportního giganta. Měřeno podle absolutní výše HDP po přepočtu dle parity kupní síly je čínská ekonomika největší na světě, podle nominálního HDP ji však stále převyšují USA. Největší zastoupení v ekonomice mají výroba a služby, marginální pak zemědělský sektor. V roce 2020, kdy byl svět zasažen pandemií covid-19, zaznamenala čínská ekonomika meziroční růst HDP o 2,3 %. V roce 2021 pak o 8,1 %. Pro rok 2022 stanovilo čínské vedení růstový cíl HDP ve výši 5,5 %. Vlna šíření nových případů covid-19 od března letošního roku a obrovská nejistota na trzích vyvolaná válečným konfliktem na Ukrajině však významně ohrožují naplnění tohoto ambiciózního cíle. Čína však má prostor jak pro fiskální stimuly, které budou směřovány do infrastrukturních investic, tak i pro uvolněnější monetární politiku s cílem podpory převážně malých a středních podniků.

Čína je pro Českou republiku druhým nejvýznamnějším importním trhem. V případě finanční hodnoty našich exportů je čínský trh pro ČR sedmnáctým nejdůležitějším obchodním partnerem. Obchod zde charakterizují nemalé bariéry vstupu na trh, tvrdá konkurence a pro Evropany leckdy nečitelné prostředí. Importům z Číny dominují čtyři celní kategorie produkce, které obnášejí informační a komunikační techniku, jež s hodnotou tří set miliard Kč tvoří 40 % dovozů. Uzavírky továren v důsledku restrikcí proti šíření covidu se mohou projevit neschopností realizovat v plné míře dodávky i této produkce do ČR. Silná čínská měna, růst produkčních cen čínských výrobců a vysoké náklady na přepravu nákladu významně prodražují dovozy z Číny a budou dále tlačit na růst inflace nejen v České republice. Růst inflace bude doslova živit i očekávaná letošní vysoká poptávka po zemědělských komoditách a potravinách, kdy se vzhledem k záplavám v Číně předpokládá velmi nízká sklizeň. Příležitosti pro uplatnění české produkce na čínském trhu jsou především v přesném strojírenství, environmentálních technologiích, sklářské produkci a zemědělství/potravinářství.

Základní údaje	
Hlavní město	Peking
Počet obyvatel	1,42 mld.
Jazyk	Čínština
Náboženství	Čínské lidové náboženství (cca 21,9 %), buddhismus (18,2 %), křesťanství (5,1 %) a islám (1,8 %)
Státní zřízení	Lidová republika
Hlava státu	Xi Jinping
Hlava vlády	Li Keqiang
Název měny	Čínský jüan (CNY)
Cestování	
Časový posun	+6 hodin (v zimě +7)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	prof. Ing. PhDr. Ing. Vladimír Tomšík, Ph.D. et Ph.D.
Ekonomický úsek	Ing. Ladislav Horák
Konzulární úsek	Mgr. Ivana Krahulcová
CzechTrade	Ing. Aleš Červinka
Czechinvest	ne
Ekonomika	2021
Nominální HDP (mld. USD)	27 357,00
Hospodářský růst (%)	8,1
Inflace (%)	0,9
Nezaměstnanost (%)	5,1

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

V Čínské lidové republice má vedoucí úlohu Komunistická strana (KS) ČLR, která vládne od roku 1949. Strana řídí všechny hlavní politiky v zemi implementované státní mocí v čele s ústřední vládou (Státní rada ČLR). Výkonná i zákonodárná moc jsou v praxi koncentrovány do sedmičlenné skupiny nejvyšších stranických představitelů, kteří kromě členství v Politbyru zastávají i většinu rozhodujících státních funkcí. Zásadní míru moci v zemi zaujímá od roku 2013 Xi Jinping, který vykonává funkce generálního tajemníka KS ČLR, prezidenta země i předsedy Ústřední vojenské komise. V listopadu 2022 se bude v Pekingu konat 20. sjezd KS ČLR, na kterém se očekává potvrzení Xi Jinping/-a (Si Ťin-pchinga) ve funkci generálního tajemníka i pro třetí, bezprecedentní, pětileté období.

Zákonodárným orgánem státní moci je Všečínské shromáždění lidových zástupců (VSLZ), de facto jednokomorový parlament s cca 3000 zástupci. Mezi zasedáními plní jeho funkci Stálý výbor VSLZ, složený ze 175 členů. VSLZ zasedá jednou ročně, většinou v březnu. VSLZ volí kandidáty na nejdůležitější místa v systému státní moci, především členy Stálého výboru VSLZ, prezidenta a viceprezidenta ČLR, předsedu a další členy vlády, předsedu Ústřední vojenské rady a členy tohoto orgánu, předsedu Nejvyššího lidového soudu a generálního prokurátora. Kandidatury však musí být odsouhlaseny nejvyššími orgány KS ČLR. Prezident ČLR na základě rozhodnutí VSLZ a jeho Stálého výboru vyhláší zákony a nařízení, provádí změny ve vládě, ratifikuje a podepisuje mezinárodní smlouvy. Státní rada neboli vláda ČLR je nejvyšším výkonným a správním orgánem. Je zodpovědná za realizaci zákonů a rozhodnutí přijatých VSLZ a jeho Stálého výboru. Státní rada je oprávněna vydávat správní akty nižší právní síly. Je tvořena předsedou a místopředsedy, státními tajemníky, ministry a představiteli dalších orgánů na ministerské úrovni. Velmi specifická je funkce Ústřední vojenské komise, jejímuž předsedovi jsou oficiálně přímo podřízeny veškeré ozbrojené síly v zemi. Na Ústřední vojenskou komisi dohlíží Stálý výbor VSLZ. V praxi je však vedení a kontrola ozbrojených sil v rukou Ústřední vojenské komise Ústředního výboru KS Číny.

1.2 Zahraniční politika země

Čína je velmocí a tato pozice se plně odráží v zahraničně-politických otázkách země. Zaměřuje se na posílení spolupráce s širokým okruhem zemí či celých regionálních bloků. Čína je jadernou mocností, která se zavázala nepoužít jaderných zbraní jako první. Není členem žádné vojenské aliance a prosazuje nezávislou zahraniční politiku. Vliv Číny na formování mezinárodního prostředí je značný a stále silnější. Důraz na územní integritu (hlavně ve vztahu k Tibetu, Xinjiangu a Tchaj-wanu) je jednou z klíčových priorit zahraniční politiky „moderní Číny“. Klade důraz na pragmatismus a tzv. vzájemně výhodná řešení, která však nemusí být zcela výhodná pro protistranu. Především rostoucí energetické a surovinové potřeby nutí ČLR být aktivní i v oblasti Střední Asie (v rámci Šanghajské organizace spolupráce či bilaterálně), na Blízkém východě včetně Íránu, v Africe či v Latinské Americe. Podstatnou roli hrají nejen země se zdroji ropy a zemního plynu, ale také země důležité pro přepravní trasy těchto surovin (podél Indického oceánu, v Adenském zálivu, v Latinské Americe např. Ekvádor či Kolumbie).

S výhledem na surovinový i dopravní potenciál Arktidy se ČLR stále výrazněji snaží o získání přístupu do projektů a jednání o této oblasti, ač sama není členem Arktické rady. Velký význam přikládá Čína spolupráci s Afrikou. Dle Pekingu byla Čína nejbližším spojencem Afriky v jejím boji za nezávislost, stejně tak je i nyní (dle Číny) jejím nejbližším partnerem při modernizaci průmyslu, zemědělství a dopravní infrastruktury. Ekonomickým rivalem Číny je USA. S tím, jak roste ekonomická vyspělost Číny se v posledních letech vyvíjí vztahy ČLR-USA směrem k čím dál větší soutěživosti. Nejen že spolu soupeří o pozici největší ekonomiky světa, ale mezi ČLR a USA narůstá také soutěž o strategické postavení v asijsko-pacifickém regionu. Dnešní relace USA-ČLR není jen bilaterální, nýbrž globální vztah, jež v sobě zahrnuje řadu strategických, bezpečnostních, ekonomických či environmentálních výzev. Mezi oběma zeměmi existuje oboustranný zájem na udržování dialogu zejména o environmentální, obchodní a ekonomické spolupráci.

Evropská unie je od roku 2003 strategickým partnerem ČLR a jejich vzájemné vztahy jsou stále intenzivnější i když od roku 2021 dochází k jistému ochlazení. Formálním vrcholem vztahů je každoroční summit EU-Čína. Čína považuje EU i po Brexitu za důležitého partnera v multi-polárním světě a uvědomuje si, že EU je největší světovou ekonomikou. Čína vidí ve vztahu k EU rostoucí potřebu po prohloubení spolupráce v ekonomice, udržitelném rozvoji, globálním řízení a v boji proti terorismu. Rusko je pro Čínu rovněž strategickým partnerem. Partnerství je založeno na pevných historických základech. Ekonomiky obou zemí se vzájemně doplňují a potřebují. Rusko má zájem o čínské investice a Čína zase o ruské přírodní zdroje. Obě země pojí do jisté míry společné zájmy, ať už regionálního či tematického charakteru, a také snaha udržet výjimečnost bilaterálních relací v oblasti bývalých sovětských republik. Mimořádnou aktivitu projevuje Čína rovněž v rámci svého působení v mezinárodních organizacích jako Šanghajská organizace pro spolupráci (ŠOS), BRICS, G20, a v rámci spolupráce s regionálními uskupeními jako ASEAN apod. Od roku 2013 Čína iniciuje rozvoj mezinárodní spolupráce myšlenkou zavedení Nové Hedvábné stezky, projektem známým jako Pás a stezka (One Belt One Road). Tento projekt hraje důležitou roli při naplňování zahraničně politických cílů Číny.

1.3 Obyvatelstvo

Čína je nejlidnatější zemí světa. Počet obyvatel, který činil v roce 2021 cca 1,42 miliardy, dosáhl či do pěti let dosáhne, dle expertních odhadů svého maxima. V roce 2021 se v Číně narodilo 10,62 milionů dětí. Míra porodnosti tak činila 7,52 na tisíc obyvatel. Ve stejném roce zemřelo 10,14 milionů lidí s mírou úmrtnosti 7,18 na tisíc obyvatel. Míra přírůstku obyvatel tak činila pouhých 0,34 obyvatel na tisíc lidí a byla nejnižší od r. 1960. Trend demografického vývoje je jedním z nejzávažnějších problémů, kterým Čína čelí. Podíl populace 60+ činí cca 19 %, v roce 2030 by to mělo být již 30 %.

Počet ekonomicky aktivního obyvatelstva činí 811mil. (rok 2019). Průměrná délka života je 77 let. Podíl mužů a žen je v poměru 1,06 :1. Čínská vláda oficiálně uvádí/rozeznává 56 etnických skupin. Klíčovou etnickou skupinou jsou Hánové, kteří tvoří 91,6 % celkového obyvatelstva. Následujících devět etnických menšin představují 4/5 ze všech čínských menšin: Zhuang 16 mil. (1,28 %), Manchu 10 mil. (0,84 %), Ujgurové 9 mil. (0,78 %), Hui 9 mil. (0,71 %), Miao 8 mil. (0,71 %), Yi 7 mil. (0,61 %), Tujia 5,75 mil. (0,53 %), Mongolové 5 mil. (0,46 %) a Tibeťané 5 mil. (0,43 %) Převládá lidové náboženství (cca 21,9 %), buddhismus (18,2 %), dále křesťanství (5,1 %) a islám (1,8 %). 52,2 % - nezařazeno.

Převážná většina obyvatelstva žije v jižních, jihovýchodních a centrálních oblastech země. Západ se svými rozlehlými horskými a pouštními oblastmi zůstává řídce osídlený. Hustota zalidnění je nižší než u mnoha jiných zemí v Asii či v Evropě. Vysoká hustota obyvatelstva je patrná zejména podél údolí řek Jang-c'-ťiang, Žluté řeky, S'-čhuanské pánve (kolem metropole Čcheng-tu), v Pekingu a jeho okolí i průmyslové oblasti kolem města Shenyangu. Ve městech bydlí 62,5 % obyvatel.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Čína je nejlidnatější zemí, druhou největší světovou ekonomikou a jedinou velkou ekonomikou, která zaznamenala v prvním roce pandemie meziroční růst HDP. V roce 2021 byl tahounem opět export s téměř 30 % meziročím růstem, díky čemuž dosáhla země rekordního přebytku obchodní bilance a celkového růstu HDP ve výši 8,1 %. Naplňování hospodářské strategie tzv. duální cirkulace se i nadále bude projevovat silnou státní proexportní politikou a zároveň akcentem na růst odolnosti ekonomiky posilováním míry soběstačnosti a zvyšováním domácí poptávky. Čínská národohospodářská strategie a stále silné cestovní restriktce vyvolané pandemií tudíž ve stále větší míře vedou zahraniční společnosti k lokalizaci výroby či podnikatelských aktivit přímo v Číně. Vedení země bude pokračovat v naplňování cílů vedoucích k růstu technologické vyspělosti a modernizace čínské ekonomiky při současném sledování aspektu udržitelnosti a spravedlivosti distribuce bohatství plynoucího z ekonomického rozvoje. Tempo růstu exportu bude oslabovat a plánovaný meziroční ekonomický růst v dalších letech na úrovni kolem 5 % bude stimulován uvolněnou fiskální politikou, která se v období let 2022 – 2023 projeví deficitem státního rozpočtu na úrovni 4,6 % HDP. Ačkoliv veřejný dluh, kterým se rozumí zadlužení pouze na úrovni centrální vlády, je s mírou 18,3 % HDP velmi nízký, celkové zadlužení země, avšak jen s malým podílem vnějšího dluhu, dosahuje až 285 % HDP. Čínské vedení stanovilo pro rok 2022 cíl meziročního růstu HDP ve výši 5,5 %. Čínská ekonomika se však od počátku roku 2022 nachází ve velmi nestabilním prostředí daném poměrně drastickými anticovidovými restrikcemi projevujícími se lockdowny měst či celých provincií. Rovněž ruská invaze Ukrajiny spustila globální vývoj, který čínským ekonomickým zájmům velmi neprospívá. V této souvislosti očekávají analytici z řad mezinárodních bank, včetně Mezinárodního měnového fondu, meziroční růst HDP Číny v roce 2022 na úrovni 3,8 - 5 %. Tento vývoj ovlivní i míru nezaměstnanosti, která je poměrně vysoká zejména u čerstvých absolventů vysokých škol. Oficiálně vykazovaná míra nezaměstnanosti na úrovni 5 % je zkrášlena faktem, že nepokrývá data z řad migrujících pracovníků (týká se až 300 mil. lidí, kteří pracují v jiných regionech Číny, než mají trvalé bydliště). Níže v tabulce uvedená prognóza vývoje inflace může být podhodnocená vzhledem k šokům na trzích komodit vyvolaných válečným konfliktem na Ukrajině i očekávanou velmi nízkou letošní sklizní v Číně i v jiných zemích.

Statistika čínského ministerstva obchodu (MOFCOM) uvádí, že přidaná hodnota primárního sektoru čínské ekonomiky tvořila v roce 2021 7,3 % HDP a zaznamenala tak meziroční růst 7,1 %. Přidaná hodnota sekundárního sektoru ekonomiky činila 39,4 %, což bylo o 8,2 % více než v roce 2020. Výkonnost terciálního sektoru se podílela na celkové přidané hodnotě z 53,3 % a vykázala meziroční růst 8,1 %. Mezi průmyslovými odvětvími vzrostla přidaná hodnota odvětví výroby špičkových technologií meziročně o 18,2 %, což představovalo 15,1 % hodnoty generované všemi průmyslovými podniky. Přidaná hodnota odvětví výroby zařízení se zvýšila o 12,9 % a činila 32,4 % přidané hodnoty všech průmyslových podniků. V roce 2021 vykázaly maloobchodní tržby online platformem meziroční růst o 14,1 %.

Hlavní položky čínského exportu dle finanční hodnoty tvoří: stroje a komponenty pro automatické zpracování dat, oděvy a oděvní doplňky, integrované obvody, mobilní telefony, textilní příze a textilní výrobky, výrobky z plastu, válcovaná ocel a nábytek. Hlavní dovozní položky dle finanční hodnoty tvoří: integrované obvody, surová ropa, železná ruda a koncentrát, plasty v primární formě, zemní plyn, motorová vozidla včetně podvozků, sojové boby a netvářená měď a její slitiny.

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Růst HDP (%)	6,1	2,3	8,1	5,2	5
HDP/obyv. (USD/PPP)	16 990,00	17 360,00	19 370,00	21 070,00	22 540,0
Inflace (%)	2,9	2,5	0,9	2,4	3,4
Nezaměstnanost (%)	5,1	5,2	5,1	5,1	5
Export zboží (mld. USD)	2 499,48	2 590,65	3 363,96	3 575,71	3 815,88
Import zboží (mld. USD)	2 078,41	2 055,61	2 687,53	2 911,17	3 154,77
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	425,3	515	554,5	535,3	523,6
Průmyslová produkce (% změna)	5,8	1,8	10,9	5,3	4,9
Populace (mil.)	1 400,0	1 412,0	1 413,0	1 424,0	1 433,0
Konkurenceschopnost	14/63	20/63	16/64	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	02.VII	02.VII	02.VII	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Státní autority se budou v roce 2022 silně opírat o fiskální politiku k udržení ekonomické aktivity a to především v souvislosti s nízkou úrovní spotřeby domácností a investic soukromých společností. Fiskální deficit zůstane zachován v letech 2022–23 poměrně široký a to v průměru ekvivalent 4,8 % HDP. Ve střednědobém horizontu se fiskální politika zaměří na povzbuzení výrobců, aby zvýšili své výdaje na investice, včetně těch směřujících do výzkumu prostřednictvím daňových a dalších pobídek. Politická vize budování tzv. Common Prosperity povede k vyšším výdajům na veřejné služby určených zejména pro migrující pracovníky. Kromě překonávání dluhového napětí, kterému čelí státní podniky, budou ústřední orgány nuceny přenést část dluhu regionálních samospráv do svých účtů, protože řada provincií čelí problémům s financováním.

Oficiální dluh centrální vlády zůstane nízký, ale do roku 2026 stabilně poroste na cca 19,7 % HDP. V roce 2021 zaznamenal běžný účet přebytek 2044,5 miliardy RMB a kapitálové a finanční účty zaznamenaly schodek 973,2 miliardy RMB. Finanční účet (bez rezervních aktiv) zaznamenal přebytek ve výši 241,7 miliardy RMB a rezervní aktiva vzrostla o 1215,4 miliardy RMB. Čínský fiskální deficit v roce 2021 činil 3370 miliard juanů, HDP Číny v roce 2021 dosáhl 114,4 bilionu RMB.

V roce 2021 byly na čínském trhu emitovány dluhopisy v hodnotě 61,9 bilionu RMB, z čehož státní dluhopisy vydané ústřední vládou činily 6,7 bilionu RMB a 7,5 bilionu RMB činily dluhopisy emitované provinčními vládami (regiony). Ke konci roku 2021 Čína zaznamenala 17,5112 bilionů RMB v nesplaceném zahraničním dluhu denominovaném v domácí i zahraniční měně.

Veřejné finance	2021
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-3,8
Veřejný dluh (% HDP)	18,3
Bilance běžného účtu (mln. USD)	315,7
Daně	2022
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

2.3 Bankovní systém

V Číně je bankovní trh regulován dvěma autoritami - China Banking Insurance Regulatory Commission (CBIRC) a centrální bankou People's Bank of China (PBoC). Jedinečnou vlastností čínských bank je bohatá likvidita. Tato charakteristika je způsobena jednak velmi opatrným přístupem regulátorů k řízení likvidity, ale i dosud nedostatečnou sofistikovaností finančního sektoru. Banky mají obrovská depozita, tedy velmi stabilní zdroj financování. Dalším významným rysem čínského bankovního systému je naprosto dominantní pozice čínských bank s cca 98 % podílem na domácím trhu. Zahraniční banky, s převahou amerických, se zaměřují především na investiční bankovníctví. Mezi nejznámější patří Goldman Sachs, UBS, Deutsche Bank, JPMorgan, Morgan Stanley, Credit Suisse a HSBC.

Mezi pět největších čínských bank se podle velikosti aktiv v roce 2021 řadí:

1. Industrial and Commercial Bank of China (5,1 bln. USD) - již téměř deset let je největší bankou na světě dle velikosti aktiv. Její bankovní aktiva činí více než pět bilionů amerických dolarů. ICBC je také největší bankou na světě v oblasti vkladů, půjček, počtu zákazníků a počtu zaměstnanců. Banka má více jak 400 zahraničních dceřinných společností.
2. China Construction Bank (4,3 bln. USD) - jedna z nejstarších bank v Číně, která byla založena v roce 1954 jako Čínská lidová stavební banka a v roce 1996 změnila svůj název.
3. Agricultural Bank of China (4,2 bln. USD) - má více než 860 milionů klientů a více než 23 000 poboček v Číně i po celém světě. Banka je třetí největší poskytovatel půjček na světě.
4. Bank of China (3,7 bln. USD) - založená v roce 1912, kdy nahradila Imperial Bank of China, je nejstarší původní bankou, která působí v pevninské Číně. Je považována za nejmezinárodnější ze všech čínských bank s působností v 61 zemích světa.
5. Postal Savings Bank of China (1,8 bln. USD).

Důležitou součástí čínského bankovního systému jsou tři banky určené pro naplňování politických cílů země - China Development Bank, Agricultural Development Bank of China and the Export-Import Bank of China. Banky jsou zcela vlastněné ústředními vládními agenturami a v roce 2021 měly aktiva v celkové hodnotě cca 5 bilionů USD.

Agentura Moody's hodnotí výhled čínského bankovního sektoru ratingem "stabilní". Zatímco ziskovost, kapitál, financování a likvidita, stejně jako vládní podpora jsou považovány za stabilní, situace se zhoršuje v kvalitě podnikatelského prostředí i v kvalitě aktiv. Podnikatelské prostředí zahrnuje faktory jako geopolitické napětí, válka na Ukrajině, zpomalení růstu HDP, anticovidová opatření spojená s přísnými lockdowny apod. Vládní podpora bankovního sektoru je však stále stabilní a na velmi silné úrovni. To je specifikem čínského bankovního systému, na rozdíl od bankovních systémů USA nebo EU, kde je dle Moody's státní podpora velmi omezená.

2.4 Daňový systém

V čínském daňovém systému existuje 18 druhů daní, které lze rozdělit do tří kategorií:

1. Daně ze zboží a služeb, včetně DPH, spotřební daně, daně z nákupu vozidla, cla.
2. Daně z příjmu právnických a fyzických osob .
3. Majetkové daně - daně z pozemku, daně z nemovitosti, daně z užívání pozemku ve městě a další.

Daně z příjmu fyzických osob

Daně z příjmu fyzických osob platí jednotlivci, kteří mají bydliště v pevninské Číně, nebo v zemi žijí celkem 183 dní v daňovém roce. Nerezidenti platí daně pouze z příjmu získaného v Číně. Zahraniční experti uznání čínskou vládou jsou osvobozeni od zdanění. Stejná pravidla platí pro osoby pracující v Číně v rámci bilaterálních kulturních a vzdělávacích výměnných programů, které jsou hrazeny zahraničními stranami. Daňová povinnost se vztahuje na mzdy, platy, příjmy z licenčních poplatků, obchodních operací, úroků, dividend a bonusů. Zdaněny jsou také příjmy z pronájmu nebo transakcí s nemovitostmi. Čína uplatňuje sedmistupňový progresivní systém daně z příjmu fyzických osob v rozmezí 3 %, v případě, že výše ročního daňového základu je menší než 36 000 RMB až 45 % (daňový základ vyšší než 960 000 RMB).

S novým čínským daňovým režimem, který vstoupil v platnost v lednu 2022, přišel konec nezdaněných výhod a příspěvků pro nečínské zaměstnance působící v Číně. Z pohledu daňového práva to znamená rovné zacházení s místními i zahraničními pracovníky. Příspěvky jako nájemné a školné, které zahraničním zaměstnancům obvykle nabízí jejich společnosti v Číně a byly dosud osvobozeny od daně, budou připočteny k platu a budou podléhat zdanění příjmů.

Daně z příjmu právnických osob

Čínská legislativa rozlišuje následující typy podnikatelských subjektů - čistě tuzemské podniky, podniky zcela v zahraničním vlastnictví, majetkově společné podniky, družstevní společné podniky, holdingové společnosti, domácí partnerství, partnerství se zahraničními investicemi, trusty, pobočky a reprezentativní kanceláře. Právnická osoba v podobě podniku může být založena jako akciová společnost nebo jako společnost s ručením omezeným. Společnost má sídlo v Číně, pokud je registrována v Číně nebo pokud je místo její skutečné provozní činnosti v Číně. Provozní činnost je definována jako podstatné a celkové řízení a kontrola výroby a obchodních operací, lidských zdrojů a finančních a majetkových aspektů účetní jednotky. Nerezidentní společnost bude také podléhat daní v Číně, pokud má „provozovnu“ v Číně, nebo pokud nemá provozovnu v Číně, ale generuje příjmy v Číně. Definice provozovny je dosti široká.

Standardní sazba daně z příjmu právnických osob je 25 %. Zvláštní sazby platí především pro malé podniky (20 %, 10 %, nebo 2,5 %, pokud jsou splněny určité požadavky), pro podniky se statusem nové/high-tech (15 %) či pro podniky registrované v určitých regionech Číny a zapojily se do podporovaných obchodních aktivit (15 %). Speciální sazby daně jsou k dispozici pro podniky podnikající v dalších podporovaných oborech (např. 10 % pro určité podniky v odvětvích integrovaných obvodů a softwaru).

Daň z přidané hodnoty

Standardní sazba DPH je 13%, která se vztahuje na většinu zboží či služeb. Sazba ve výši 9 % se vztahuje na určité zboží (např. potraviny, knihy), dopravní služby, stavební služby, poštovní služby, základní telekomunikační služby, pronájem/prodej nemovitostí. Sazba 6 % je aplikována na telekomunikační služby s vysokou přidanou hodnotou, na finanční služby či tzv. moderní služby (např. technologie a inovace) apod. Některé přeshraniční zdanitelné činnosti a vývozy mají obecně nulovou sazbu. Daňoví plátcí s měsíčními tržbami do 150 000 RMB jsou od 1. dubna 2021 do 31. prosince 2022 od daně osvobozeni.

Čína již více než deset let zvažuje zavedení celostátní daně z nemovitosti, aby stabilizovala realitní sektor. Od roku 2011 začaly Šanghaj a Čchung-čching zkušebně vybírat daně z nemovitosti na jednotlivé rezidenční nemovitosti. V říjnu roku 2021 bylo rozhodnuto o rozšíření zavedení daní z nemovitostí v dalších regionech. V březnu roku 2022 však čínská média přinesla zprávu, že se vedení země rozhodlo odložit zavedení daně až na příští rok.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Čína uvádí jako svého největšího obchodního partnera ASEAN, tedy Sdružení národů jihovýchodní Asie. Tento blok však není celní unií. Největším obchodním partnerem by jinak byla Evropská unie. Podíl EU na zahraničním obchodu ČLR činí 13,7 %. Podle údajů Celní správy ČLR (GACC) zaznamenaly v roce 2021 čínské exporty do EU meziroční růst 32,6 % a dosáhly 518 mld. USD, což odpovídá uvedenému údaju níže v tabulce (Importy do EU ve výši 472,348 mld. EUR). Exporty do EU představovaly 15,3 % všech čínských vývozu. Importy z EU činily dle čínské statistiky 310 mld. USD, což bylo o 19,9 % více než v roce 2020. EU se podílí na čínských dovozech z 11,5 %. Data Evropské komise uvedená v tabulce níže jsou však cca o 25 % nižší (223,380 mld. EUR). Problémy s výkaznictvím jsou známým faktem jak bude vzpomenuť i v kapitole věnující se obchodním vztahům ČLR s ČR.

Podle Eurostatu byla Čína v roce 2021 s 696 miliardami EUR hlavním partnerem EU pro obchod se zbožím. To znamená, že obchodní výměna EU a Číny dosahovala v průměru 1,9 miliardy EUR denně. Na rozdíl od čínských exportů do EU se vývoz zboží z EU do Číny neobnovil do úrovně, které by měl dosáhnout na základě trendu posledního desetiletí. Tato nerovnováha vedla v roce 2021 k historicky vysokému schodku obchodu se zbožím mezi EU a Čínou ve výši 249 miliard EUR, což je meziroční nárůst o 36,8 % (dle Eurostatu).

Třemi obchodními šampiony v obchodu EU s Čínou byly jako obvykle Německo (29,1 % z celkového obchodu mezi EU a Čínou), Nizozemsko (18,2 %) a Francie (9,3 %). Německo je zdaleka největším vývozcem do Číny s 46,9 % veškerého vývozu EU do této země. Francie, na druhém místě, představuje 10,8 %. Z pohledu importů do EU, 23 z 27 členských států zaznamenalo v roce 2021 nárůst dovozu z Číny. Z toho byla tempa růstu dovozu patnácti z nich vyšší než průměr 22,6 % růstu dovozu pro celou EU v roce 2021. Stejně jako v roce 2020 měly v roce 2021 přebytky při obchodování s Čínou pouze tři členské státy: Německo (6,62 miliardy EUR), Irsko (4,01 miliardy EUR) a Finsko (280 milionů EUR).

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z EU (mil. EUR)	178 775,40	187 937,10	198 486,00	202 809,70	223 380,30
Import do EU (mil. EUR)	322 754,70	342 641,10	363 460,80	385 144,60	472 348,20
Saldo s EU (mil. EUR)	143 979,3	154 704,0	164 974,8	182 334,9	248 967,9

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

V roce 2021 dosáhly české exporty do Číny 65 miliard Kč, což bylo o 5,5 % více než v roce 2020. Finanční hodnota importu činila 766,7 miliard Kč a zaznamenala meziroční růst 7 %. Bilance bilaterální obchodní výměny činila v roce 2021 -701,7 miliardy Kč. V r. 2020 činilo saldo -656,9 miliardy Kč.

Českým exportům v roce 2021 vévodily následující položky: Mikroskopy - 117,8 mil. EUR, buničina dřevěná chemická pro chemické zpracování - 116,4 mil. EUR, tříkolky, koloběžky, kočárky apod. - 113,7 mil. EUR, surové dřevo - 95,9 mil. EUR a čerpadla - 86,6 mil. EUR. V případě importů z Číny jsou nejdůležitějšími položkami: telefonní přístroje pro celulární a bezdrátové sítě - 4,06 mld. EUR, přenosná zařízení pro automatické zpracování dat - 4,03 mld. EUR, zařízení pro příjem, konverzi, vysílání, regeneraci hlasu, dat - 2,17 mld. EUR a části strojů na automatické zpracování dat - 1,44 mld. EUR. Data čínské celní správy (GACC) se dosti liší. To je poté příčinou diametrálně odlišných koeficientů importy/exporty, které dle dat z ČSÚ jsou téměř 12 :1. Statistika GACC generuje koeficient 2,5 :1. Česká republika má jedno z nejvíce negativních obchodních sald s ČLR ze zemí EU. Pravděpodobně však nemalá část importní produkce jsou komponenty pro výrobu na export.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z ČR (mld. CZK)	475,6	56,2	56,7	61,7	65,0
Import do ČR (mld. CZK)	56,2	568,5	650,3	715,9	766,7
Saldo s ČR (mld. CZK)	-419,4	512,3	593,6	654,2	N/A

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Navzdory pandemii Covid-19 a napětí mezi Čínou a jejími hlavními partnery přesáhla obchodní výměna ČLR roce 2021 prvně 6,05

bilionu USD, což představovalo meziroční nárůst o 30 %. Čína v roce 2021 vykázala nejvyšší obchodní přebytek v historii jakékoliv země. Podle General Administration of Customs of China (GACC), přebytek čínské obchodní bilance dosáhl 676,43 mld. USD, což představuje meziroční nárůst o 26,42 %, resp. 60% nárůst oproti období před covidem v roce 2019. Čína prezentuje svých pět hlavních obchodních partnerů následovně: ASEAN (představuje 14,5 % čínské zahraniční obchodní výměny), EU (13,7 %), USA (12,5 %), Japonsko (6,1 %) a Jižní Koreu (6 %). ASEAN by však nemělo být považováno za obchodního partnera, protože nepředstavuje obchodní blok ve smyslu celní unie.

Podle údajů GACC vzrostl v roce 2021 vývoz do USA meziročně o 27,5 % na 576 miliard USD, což představovalo 17,1 % celkového čínskému exportu. Dovozy z USA dosáhl 180 miliard USD (6,7 % čínské dovozy), což znamenalo meziroční růst 32,7 %. Největším exportérem do ČLR byl dle GACC blok ASEAN s 396 miliardami USD (14,7 % celkového dovozu do Číny), což bylo o 30,8 % více než v předchozím roce.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export ze zemí mimo EU (mil. EUR)	1 745 068,7	1 925 753,7	1 926 072,9	1 998 649,5	2 635 985,7
Import do zemí mimo EU (mil. EUR)	1 244 468,5	1 472 744,7	1 403 186,9	1 370 922,3	1 812 049,8
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	500 600,2	453 009,0	522 886,0	627 727,3	823 936,0

Zdroj: EIU, Eurostat

V neposlední řadě stojí za zmínku, že v posledním desetiletí přispěly USA a EU k čínskému přebytku v obchodu se zbožím v hodnotě 4 bilionů USD. Čtvrtinu z toho jen za poslední dva roky.

3.2 Přímé zahraniční investice

Podle zprávy o světových investicích (World Investment Report) od UNCTAD, byla Čína v letech 2017 až 2020 druhým největším příjemcem přímých zahraničních investic (PZI) na světě. Zpráva UNCTAD pro rok 2021 je stále ve fázi přípravy. Na základě informací od Ministerstva obchodu Číny (MOFCOM), globální příliv přímých zahraničních investic do Číny dosáhl v roce 2021 rekordních 1,15 bilionu jüanů (zhruba 173 miliardy EUR), což odpovídá meziročnímu růstu o 14,9 %. To představuje první dvouciferný růst přímých zahraničních investic za téměř deset let.

Čína si v roce 2021 udržela svou pozici jedné z nejdůležitějších globálních destinací PZI. Prudký růst PZI do Číny byl v roce 2021 poháněn investicemi do high-tech sektorů a služeb. PZI do high-tech odvětví vzrostly meziročně o 17,1 %. Přímé zahraniční investice do služeb obecně dosáhly 906,49 miliardy jüanů (zhruba 136 miliard EUR), což bylo o 16,7 % více než v roce 2020. Nicméně PZI ve zpracovatelském průmyslu poklesly o 4,6 % oproti roku 2019. Podle MOFCOMu počet zahraničních subjektů v roce 2021 vzrostl o 23,5 %. Počet nových high-tech podniků financovaných ze zahraničí poprvé přesáhl 30 % z celkových 48 000 nově založených podniků s přímou zahraniční investicí.

Na základě údajů společnosti Rhodium dosáhly PZI ze strany členských zemí EU v Číně v roce 2021 8,8 miliardy EUR, což je mírný nárůst oproti roku 2020 i průměru let 2010–2020 (8,6 miliardy EUR). Investice na zelené louce vzrostly o 12 % na 6,4 miliardy EUR z 5,7 miliardy EUR v roce 2020. Akvizice mírně poklesly z 2,8 miliardy EUR v roce 2020 na 2,4 miliardy EUR. Z členských států EU byly třemi největšími investory v Číně Německo (5,2 miliardy EUR, 59 %), Nizozemsko (1,4 miliardy EUR, 15,9 %) a Francie (1,1 miliardy EUR, 12,5 %), což dohromady představuje 87,5 % FDI z EU v Číně. Německé investice většinou tvořily projekty BMW a VW na zelené louce. PZI EU nenásledují obecný trend sektorových PZI v Číně. Většina PZI EU v roce 2021 se týkala automobilového sektoru (přes 44 %, 3,9 miliardy EUR). Dalšími sektory byly základní materiály (1,7 miliardy EUR) a doprava/infrastruktura (820 milionů EUR).

Velmi pravděpodobně je největším českým investorem v Číně skupina PPF se svými aktivitami v oblasti spotřebitelského financování (Home Credit). Další významnou českou společností s investicemi v Číně je Škoda Auto. Velmi dobře známé české značky Alpine Pro, Ravak, Lasvit, Preciosa si díky investicím na čínském trhu našly své kupující i zde.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Od roku 2012 iniciuje Čína jednání s Evropskou unií ohledě **Dohody o volném obchodu (FTA)**. V březnu 2014 se EU s ČLR dohodly, že jakmile bude uzavřena investiční smlouva mezi EU a Čínou, zváží EU širší obchodní rozhovory s Pekingem. Jednání o investiční smlouvě začala v listopadu 2013. Postoj EU reflektoval zkušenosti evropských firem s podnikatelskými aktivitami v Číně. Evropské firmy si přejí mnohem otevřenější přístup na čínský trh a srovnatelné podmínky pro podnikání, kterým se těší domácí společnosti.

Comprehensive Agreement on Investment (CAI), tedy investiční dohoda mezi EU a ČLR, by měla nahradit bilaterální investiční dohody mezi členskými zeměmi EU s ČLR. Dohoda by měla vést k novým možnostem a zlepšeným podmínkám pro přístup zahraničních investorů na trhy obou stran. Dále by měla poskytnout kvalitní regulatorní prostředí, které by mělo zlepšit podmínky pro zahraniční investory v Číně. Politická jednání o této dohodě byla dokončena dne 30. 12. 2020 s cílem pokusit se dokončit jednání o ochraně investic a narovnání investičních sporů do 2 let od podpisu dohody. Investiční dohoda (CAI) však nebyla do května 2022 ratifikována a ani se s ratifikací v následujících měsících nepočítá.

Smlouvy s ČR

Podmínky hospodářské a obchodní spolupráce mezi ČR a ČLR upravují následující mezistátní ujednání: Dohoda mezi vládou ČR a vládou ČLR o podpoře a vzájemné ochraně investic (Praha, prosinec 2005, vstup v platnost 1. září 2006); Dohoda mezi vládou ČR a vládou ČLR o vědeckotechnické spolupráci (Praha, 1. 6. 1995); Dohoda o hospodářské spolupráci mezi vládou ČR a vládou ČLR (Praha, 22. 4. 2005); Dohoda o spolupráci v zemědělství a potravinářském průmyslu mezi Ministerstvem zemědělství ČR a Ministerstvem zemědělství ČLR (Praha, prosinec 2005); Dohoda o spolupráci v oblasti lesního hospodářství mezi Ministerstvem zemědělství ČR a Státním lesnickým úřadem ČLR (Praha, prosinec 2005); Smlouva mezi vládou ČR a ČLR o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu (Peking, 28. září 2009, vstup v platnost 4. května 2011).

Kompletní přehled smluv je dostupný na webových stránkách MZV ČR.

3.4 Rozvojová spolupráce

Rozvojovou pomoc má v gesci Ministerstvo obchodu ČLR (MOFCOM) společně s Ministerstvem zahraničních věcí ČLR (MFA). Za celkovou politickou a rozpočtovou odpovědnost za program zahraniční pomoci Číny je zodpovědná Čínská rozvojová agentura - China International Development Cooperation Agency (CIDCA). MOFCOM je odpovědné za implementaci a poskytování podpory a MFA je odpovědné za vydávání doporučení ohledně zahraniční pomoci v souladu s čínskou zahraniční politikou, jakož i za spojení a monitorování na místě.

Nejčastější formou pomoci jsou půjčky s nízkým nebo nulovým úrokem, přímá finanční pomoc, odpuštění dluhů, stipendia, technologická výpomoc a vysílání odborníků vybraných odvětví. Čína se systematicky zaměřuje na pomoc v odvětvích souvisejících s budováním infrastruktury a nerostnými surovinami, což je podpůrnou částí globálního projektu Pásu a stezky (One Belt One Road). Další oblastí jsou pravidelné příspěvky mezinárodním organizacím.

Čína na rozvojovou pomoc vydá celkem cca 20 miliard RMB ročně a každoročně se tato suma navýší asi o 1,5 miliardy RMB. Největší část zahraniční pomoci přijímá Latinská Amerika následovaná Afrikou (dohromady cca 70 % veškeré pomoci). V Latinské Americe se Čína soustředí především na země s bohatými zásobami surovin: Argentinu, Brazílii, Ekvádor a Venezuelu. Většina projektů probíhá formou dlouhodobých zástavných půjček financovaných velkými čínskými surovinovými firmami. V Africe se Čína soustředí především na programy rozvoje infrastruktury a zpracování nerostných surovin. Největším příjemcem pomoci je Nigérie. Co se týče infrastrukturních projektů, Čína v Africe buduje silnice, železnice, vodní přehrady a hydroelektrárny.

Čínský prezident Xi Jinping (Si Ťin-pching) během projevu k Valnému shromáždění OSN konaném v září 2021 navrhl globální rozvojovou iniciativu s cílem nasměrovat globální rozvoj k nové fázi vyváženého, koordinovaného a inkluzivního růstu vzhledem k vážným otřesům způsobených pandemií Covid-19. V projevu zaznělo, že svět musí podporovat globální rozvojová partnerství, která jsou rovnocennější a vyváženější, vytvořit větší synergii mezi procesy mnohostranné rozvojové spolupráce a urychlit implementaci Agendy OSN 2030 pro udržitelný rozvoj. Bližší informace k této iniciativě však nejsou k dispozici.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Sklářský a keramický průmysl

Křišťálové sklo patří mezi výrobky, se kterými si dokáže nemalá část čínských spotřebitelů spojit Českou republiku. Podíl čínského trhu na globálních prodejkách křišťálové produkce nejvyšší kvality se stále zvyšuje a v roce 2025 má činit téměř 14 procent. Vzhledem k rozvoji domácího turistického ruchu, který akcelerovaly cestovní restriktce vyvolané pandemií, lze očekávat, že poptávka bude dále pokračovat v souvislosti s dalším rozvojem hotelové infrastruktury. K dalším faktorům růstu poptávky po křišťálovém skle a porcelánu patří stále se rozrůstající a bohatnoucí čtyřistamilionová střední třída společnosti a v neposlední řadě pokračující urbanizace země.

Vysoce kvalitní produkce z křišťálového skla či porcelánu je součástí v Číně vysoce ceněného společenského statusu. Ručně vyráběné vázy, sklenice, křišťálové doplňky či sady luxusního porcelánového nádobí jsou vítanými dary i obchodním partnerům. Jedná se tedy o produkci méně citlivou na obchodní marži a celkovou cenu. Dále jsou velmi poptávanou kategorií světla s křišťálovými komponenty a na míru vyráběná svítidla nejen do reprezentativních prostor, ale i pro segment luxusního ubytování. Velmi perspektivním segmentem pro uplatnění české produkce jsou nově budovaná nákupní a zábavní centra, jejichž vznik je podporován státními či regionálními programy s cílem rozvoje domácí spotřeby. V budoucnu, po opadnutí pandemie a uvolnění přísných cestovních restriktcí, mají centra do jisté míry omezit potřebu čínských spotřebitelů k útratám v zahraničí.

► Strojírenský průmysl

Nová ekonomická strategie duální cirkulace, naplňovaná od počátku roku 2021, usiluje o větší soběstačnost a odolnost čínské ekonomiky. Prioritou je modernizace výrobní základny a produkce vyšší přidané hodnoty v rámci globálních dodavatelských řetězců. Čína je nejen největší producent, ale i největší uživatel strojírenské výrobní techniky s téměř 35 % podílem na celosvětovém trhu. V příštích letech budou mít čínští výrobci nadále zájem o další nákupy obráběcích a tvářecích strojů, včetně transferu technologií, které jim v modernizaci výroby pomohou.

Čína, jejíž nabídková část ekonomiky se po vypuknutí Covid-19 velmi rychle zotavila, se opravdu projevila jako továrna světa, jak se tato země označuje. Její produkce posílila tržní podíl na globálním trhu. Bez základních technologických procesů, jakými jsou obrábění a tváření, by to nebylo možné. Poptávka po těchto strojích zaznamenala v pandemii ovlivněných letech 2020 – 2021 meziroční růsty 20 – 30 % v závislosti na jednotlivých produktových kategoriích, z čehož dle hodnoty realizovaných prodejů těžili i čeští výrobci. Export je stále hnací silou čínské ekonomiky a pro uspokojení zahraničních objednávek se i v následujících několika letech předpokládá další růst poptávky po produkci celních kategorií 8456 – 8465, především po číslicově řízených bruskách na úpravu kovů, číslicově řízených obráběcích strojích pro zpracování jakéhokoliv materiálu, horizontálních obráběcích center pro obrábění kovů a číslicově řízených strojích k tváření kovů.

► Vodohospodářský a odpadní průmysl

Čína disponuje pouze 6 % sladkovodních zásob, ačkoliv představuje 21 % světové populace. Rychlá urbanizace a industrializace vytvořily obrovské výzvy pro množství a kvalitu vody. V Číně je tudíž značná poptávka po technologiích recyklace vody. Velkou výzvou je i odpadové hospodářství vzhledem k pandemii Covid-19 akcelerovanému používání jednorázových plastových obalů. V oblasti vodohospodářského a odpadního průmyslu má Čína pro 14. pětileté období, které končí rokem 2025, velmi ambiciózní cíle.

Obchodní příležitosti skýtá budování infrastruktury komunálních odpadních vod včetně výstavby a údržby kanalizačního potrubí a nových čistíren odpadních vod. Jen v roce 2020 bylo zřízeno 39 000 nových čistíren odpadních vod. Čína plánuje v letech 2021-2025 vybudovat nebo zrekonstruovat 80 000 km potrubních sítí pro sběr odpadních vod a zvýšit kapacitu čištění odpadních vod o 20 milionů metrů krychlových/den. Přibližně 160 miliard Kč má být do roku 2025 investováno do výstavby a instalace nových zařízení na zpracování kalů. Poptávány jsou technologie na snižování obsahu vody v kalech, chemikálie šetrné k životnímu prostředí a v neposlední řadě energeticky efektivní technologie spalování kalů.

► Zábava a volný čas

Číňané tráví stále více času volnočasovými aktivitami. Více jak 40 % dospělé populace však za tyto aktivity ročně utratí méně než 3 500 Kč, což skýtá, vzhledem k prioritám čínské vlády, obrovský růstový potenciál. Zdravý životní styl založený na sportování patří stále více k modernímu statusu nejen elit a vyšší střední třídy s více jak 10 % meziročními růsty výdajů. Mezi perspektivní volnočasový segment patří rovněž hudební aktivity s rostoucí poptávkou po hudebních nástrojích a doprovodných službách. Čínský život se v posledních letech stále víc přesouvá do on-line prostředí a tento trend bude nadále posilovat.

Sport hraje stále větší roli v rámci volnočasových aktivit. Velikost trhu ve finančním vyjádření roste v posledních letech přibližně o 12 %. Zimní sporty jsou v Číně výsadou movitějších vrstev společnosti. Tomu odpovídá i cenová úroveň služeb, např. lyžařských

instruktorů v zimních střediscích. V této oblasti je velmi zajímavý prostor pro spolupráci s profesionály z České republiky. Neméně zajímavá je oblast sportovního lyžování a snowboardingu, která je v Číně, velmi překvapivě, stále v plenkách. Čína je velmocí v oblasti tzv. e-sportů s aktuální velikostí trhu kolem 500 miliard Kč. Rostoucí popularita segmentu, který skýtá obchodní příležitosti i pro české firmy, je dána i pravidelným pořádáním vrcholových světových soutěží v Číně. Mezi další perspektivní volnočasový segment patří oblast hudebních nástrojů, ale i instruktorů hry na hudební nástroje.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Čína, nejlidnatější stát světa s neúměrně nízkou rozlohou zemědělské půdy, je největším světovým dovozcem potravin a zemědělských produktů. V roce 2020 přesáhly importy této produkce 2 biliony Kč. Pandemií Covid-19 posílený důraz na zdraví se odráží i v sektoru potravinářství. Bohatnoucí střední třída, jež skýtá čtyři sta milionů spotřebitelů, táhne vzhůru poptávku i po produktech a službách určených domácím mazlíčkům. Česká krmiva pro psy a kočky se na čínském trhu poměrně dobře prosazují a v dalších letech bezpochyby půjde o rostoucí segment.

Pandemie Covid-19 přiměl a čínské spotřebitele věnovat větší pozornost svému zdraví, což se promítá do rostoucí poptávky po produktech s různými zdravotními benefity včetně minerálních vod. Mohou se zde řadit doplňky stravy, funkční potraviny, přípravky na hubnutí, ale díky rostoucímu zájmu o sport a fitness i proteinové a energetické přípravky. Lze předpokládat, že poptávka po výživových doplncích bude v budoucnu ještě stoupat s tím, jak bude rychle stárnout čínské obyvatelstvo. V roce 2021 měla Čína 260 milionů lidí starších 60 let, což představuje 18,7 % z celkové populace. Čína představuje největší pивní trh a s ročním objemem produkce kolem 35 miliard litrů je i největším světovým producentem piva. Lze však pozorovat transformaci preferencí čínských spotřebitelů, kteří začínají konzumovat více kvalitních prémiových piv.

Podrobnou mapu oborových příležitostí naleznete na platformě BusinessINFO.cz - <https://www.businessinfo.cz/klientske-centrum-pro-export/mapa-globalnich-oborovych-prilezitosti/>

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Respektování místních kulturních zvyklostí, historického vývoje, stylů a pracovních návyků je v ČLR nezbytné, chceme-li dosáhnout svého cíle. Znalost základních tradičních hodnot a společenských norem rovněž pomůže pochopit souvislosti a logiku jednání místního partnera. Před prvním osobním kontaktem s čínskými firmami se proto doporučuje prostudování některé z běžně dostupných populárně-historických publikací o tomto teritoriu. Jako alternativní minimum pro zaneprázdněné podnikatele je dále shrnut alespoň stručný výtah čínských specifik.

4.2 Oslovení

Setkání s čínskými partnery, první či opakované, mívá vždy podobný průběh spočívající se výměně kontaktů a informací. Opakované setkání často zpečetí společné stolování s cílem dosáhnout bližšího sblížení a porozumění.

V čínské společnosti funguje silná hierarchie. Čína respektuje senioritu, ať už z pohledu pracovních pozic či věku. Hlavní protokolární pozice bude při společenských setkáních zpravidla patřit nejvýše postavenému partnerovi či nejstaršímu ve skupině. Právě jemu tedy nasměrujte první pozdrav a případně nabídněte hlavní místo u stolu. O svém čínském partnerovi byste si měli předem zjistit co nejvíce informací a ukázat mu, že vám jeho důležitost neunikla. Při oslovení používejte nejlépe titul (profesní, nikoliv akademický, ty se většinou v oslovování nepoužívají ani neuvádějí na vizitkách) a příjmení, které se na vizitkách mimochodem uvádí na prvním místě! Čínští zástupci firem mají ve zvyku obecně nadsazovat funkce, tj. zástupce ředitele nazývat ředitelem atd. Svého partnera tudíž rozhodně neurazíte, když jej touto vyšší funkcí adresujete, naopak mu tím dáte najevo jeho důležitost. Pozor si však musíte dávat na to, s kým opravdu máte tu čest a kdo vlastně podepisuje případný kontrakt. Nadsazené funkce mohou být totiž v některých případech i na vizitkách, které obdržíte. Při jednání se zástupci místní administrativy se naopak dodržuje přesnost titulů a je třeba dodržovat oslovování správným titulem.

Vizitky či uchopení sklenice s prvním přípitkem se v Číně provádí oběma rukama. Zapojení obou rukou symbolizuje respekt k protějšku. Pokud k tomu přidáte při podání rukou, výměně vizitek či pozvednutí skleničky lehkou, ale sebevědomou úklonu, posunete vyjádření respektu ještě o krok dále. Ale ještě pozor. Pokud se na vás snese jakákoli chvála, buďte velmi skromní a alespoň „naoko“ tvrdě stále opak. Velmi podstatným projevem vaší moudrosti a taktu je bedlivé naslouchání, když partner hovoří. Doporučujeme proto méně mluvit (a když, tak jasně, stručně a výstižně) a více naslouchat. U toho svůj protějšek nemusíte upřeně pozorovat očima, jak si žádá západní kultura. V Číně se stále nosí střídmost, a to i v intenzitě pohledu.

A jak představit sebe, svůj projekt a záměr? Tak aby tomu porozuměl čínský posluchač žijící ve více regulované společnosti a ekonomice. Západní společnost má tendenci vyjadřovat své cíle poměrně jasně. Následně čeká na partnera, jak odpoví. Tato přímočará metoda je pro Číňana příliš prudká. Váš čínský partner bude mít spíše tendenci hovořit v jinotajích a chodit kolem merita věci dlouze okolo. Obecně lze říci, že Číňan potřebuje čas nejdříve svého zahraničního partnera poznat a následně dozrát k rozhodnutí. Je třeba počítat s tím, že spolupráce nezačne hned a najednou. Pro zahájení konstruktivní spolupráce je zapotřebí více setkání a rozhovorů, než se věci posunou. Pokaždé to kromě jednací místnosti znamená i salonek restaurace, hledající diskuse, sblížující rozhovory a vypité sklenky.

4.3 Obchodní schůzka

Styl obchodního jednání

Číňané bývají při jednání velmi dobře argumentačně vybavení, oplývají velkou dávkou trpělivosti a jdou asertivně za svým cílem. Pokud jde o jednání na nejvyšší úrovni, budou čínští představitelé mít velmi přesnou a aktuální informaci o situaci v České republice. Myšlení čínských vyjednavačů je značně koncepční, uvažují o všem s perspektivou mnoha dalších let. Při jednání se ukazuje jejich trpělivost, psychická odolnost, negociační slušnost a skromné vyjadřování. Skromnost se nicméně často netýká předávaných informací o kvalitách a dosažených úspěších jejich firmy, ty naopak bývají běžně nadnesené.

Je zásadní chybou nemít velkou zásobu vizitek a pro podniky více obchodující s Čínou se vyplatí mít vizitky i s čínským překladem. Akademické tituly (Bc., Ing. či Mgr.) se nepoužívají, důležité je uvedení funkcí a respektování jejich hierarchie. Výjimkou bývá akademický titul Ph.D., který někdy bývá na vizitkách uváděn. Vizitky, listiny, dary (velmi důležité) apod. se podávají a přebírají oběma rukama. Klíčová je v obchodním jednání funkce majitele firmy. Nelze podceňovat hierarchii. Majitel firmy či generální ředitel by měli být u všech jednání s partnerem, zejména pokud na čínské straně také jedná ten „nejvyšší“. Často však trvá velmi dlouhou dobu, než se zahraniční partner k jednání s čínským majitelem firmy či nejvýše postaveným partnerem, jež má ve firmě rozhodující pravomoc, dostane.

Doba oběda je „svatá“, jednání by tedy mělo být nejlépe od 9 do 11 hodin, odpoledne od 14 do 16 hodin. Ukázkou čínské pohostinnosti a skutečným zájmem o navázání partnerství je jednání u kulatého stolu při obědě či večeři.

Stolování

Pozvání na oběd či večeři je běžnou součástí obchodního jednání. Jídlo je svým způsobem rituál a velké téma pro konverzaci. U jídla se má tvořit dobrá atmosféra, hostitel pečuje a hosté se mají uvolnit a sblížit. Nemá se otevírat nic nepříjemného, konfliktního, bolestného, protože by to vstupovalo do člověka společně s jídlem. Spory a nepříjemnosti patří do zasedací místnosti. Zasedací pořádek zasluhuje největší pozornost v čínské etiketě. Dokud po vzájemném představení neusednou nejméně hosté, mají ostatní počkat a až poté zaujmout místa podle předepsaného pořádku. Stejně se čeká s jídlem, dokud nezačne nejvyšší hostitel. To stejné platí i v případě projevů a přípitků. Čestná místa jsou nejdále od dveří. Nejvyšší hostitel sedí čelem přímo ke dveřím, vpravo od něj si sedá host jedna, mezi nimi může být tlumočnick. Na straně domácích a hostů pak sedí dvojka, trojka týmu atd.

Nejčastější jsou pracovní obědy. Oběd bývá střídmejší a rychlejší, zvláště pracovní. Večeře jsou pak delší, osobnější a s přípitky. Jsou vyjádřením zájmu o bližší spolupráci. Místem je většinou vyhlášená či něčím výjimečná restaurace. Jedná se většinou o soukromý salonek. Obvykle se servíruje několik chodů (např. deset druhů jídel není nikterak neobvyklý počet) u kulatého stolu s otáčivou deskou, podle regionu se podávají místní speciality. Hostitel běžně vybere všechny chody. Jídlo se na důkaz čínské pohostinnosti nedojídá. Běžná je konzumace alkoholu (vína, piva a čínské pálenky), kterou musí doprovázet neustálé přípitky. Předpokládá se, že pozvaný partner pronese také několik přípitků (ve stoje) – běžné je také postupné obcházení stolu a výměna vizitek v průběhu večeře spojená s přípitkem. Přífuknutí má důležité pravidlo držení sklenky. Pokud je jedna strana společensky méně významná, mírně před přífuknutím se sklenicí poklesne, stačí o milimetry. Kouření u stolu i během jídla je z čínské strany obvyklé. Reciproční pozvání na oběd či večeři je velmi oceňováno a dobře přijímáno. Ostatně, čínští hostitelé přirozeně očekávají, že i my budeme podobně pohostinní, až zase oni přijedou za námi. Posledním chodem je zpravidla čerstvé ovoce, které signalizuje brzký konec hostiny. Po závěrečném přípitku hostitele se ihned končí. Někdy se při této příležitosti předávají i dárky.

Dary

Dárky mají přinést radost a vzpomínku. Mít příběh, který se ideálně sdělí sám již po rozbalení. Především český křišťál může být za českou stranu dobrý vzkaz. Pozor je potřeba si dát na předměty, jež mají v Číně z hlediska symboliky negativní význam. Číňané jsou velmi pověřiví lidé a přikládají vysoký důraz symbolice. Dárky je dobré mít v krabici či dárkové tašce tak, aby se daly snadno otevřít, ukázat a zase zavřít. Vhodný čas pro předávání darů je při ukončení jednání. Dary předává nejvýše postavená osoba za každou stranu a ta chvíle se zveřejní fotografií.

Oblékání

V obchodním jednání je běžný oblek západního typu, při méně formálních jednáních (či v létě) často jen s košilí bez kravaty. Na jihu, vzhledem k mnohdy extrémním horkům, je oblečení méně formální. Starší lidé, včetně mužů, si často barví vlasy, aby tak zakryli šediny a vypadali mladší. Podávání rukou je běžné, někdy doprovázené lehkým ukloněním, ovšem stisk ruky nebývá tak silný, jak jsme zvyklí z Evropy.

4.4 Komunikace

Znalost angličtiny je u starší generace, a tedy často u klíčových osob, velmi malá. Znalost jiných světových jazyků je spíše výjimečná. Čínská strana často pro překlad z/do angličtiny využívá mladší zaměstnance firmy. Jejich úroveň angličtiny se nicméně (často v závislosti na velikosti firmy) může nacházet kdekoliv v rozmezí od sotva srozumitelné až po téměř rodilé mluvčí. Je velká škoda přijít o perspektivní obchod jen kvůli jazykové bariéře. A proto je třeba myslet na otázku zabezpečení tlumočnicka a jeho znalost odborných termínů podle zaměření firmy.

Číňané většinou nejdou hned k věci, ale postupně a to prostřednictvím různých jinotajů a květnaté mluvy. Mlčení, mimika a gestikulace jsou tradičními nástroji jejich obchodní komunikace. V duchu dávných tradic považují Číňané za nevhodné dívat se partnerovi do očí, což podle jejich výkladu znamená jistou agresivitu, nepochopení nebo nedůvěru. Smích nebo komické pohyby zakrývají překvapení či nesouhlas například s nevhodným návrhem, dotazem atd. Čínský partner je schopen sdělit šokující zprávu či negativní názor s úsměvem. Humor oceňují Číňané spíše neosobní, záporně se staví k netrpělivému, agresivnímu, prudkému či žoviálnímu jednání ze strany partnera. Zásadní je pro Číňany „neztratit tvář“, proto je třeba opatrnosti při kritice a žádosti o výrazné ústupky. Evropská slušnost vůči ženám, např. pomoci se zavazadlem či do kabátu, vyvolá spíše rozpaky.

Číňané komunikují všemi možnými prostředky. Typicky osobně, telefonem, e-mailem či stále častěji prostřednictvím sociálních platforem sloužících ke komunikaci. Používání nejoblíbenější aplikace WeChat (obdobná námi používanému WhatsApp a Facebook v jednom) je v podstatě nutností, neboť přes ni běžně probíhá naprostá většina komunikace. Jedná se mnohdy o mnohem efektivnější komunikaci než formou e-mailu. Propojení přes Wechat během schůzky, např. i na pracovní úrovni, kde není jazyková bariéra, může být tedy mnohem efektivnější než výměna vizitky.

Citlivým problémem je národnostní otázky, zejména záležitosti Tibetu a severozápadní provincie Sin-ťiang, či otázka Tchaj-wanu. Tato témata při jednání rozhodně nedoporučujeme otvírat.

4.5 Doporučení

Bez aktivní přítomnosti na čínském trhu neprorazíte. Je zapotřebí do Číny často cestovat, účastnit se obchodních jednání a budovat vztahy (i neformální – přátelské), které jsou pro obchodování naprosto klíčové. Ideálním řešením je vyčlenit někoho, kdo Číně rozumí a bude se stoprocentně věnovat jen čínskému trhu. Je zapotřebí si k Číně vytvořit pozitivní vztah.

Současná situace bohužel cestování do Číny téměř znemožňuje. Čína je momentálně z důvodu ochrany před šířením Covid-19 stále velmi uzavřena a vstup do země je velmi obtížný. Krátkodobá business víza jsou udělována pouze pro nezbytný personál na základě pozvání místní firmy, či místního partnera a po souhlasu místní administrativy. Běžné obchodní cesty např. s cílem navštívit partnery či veletrhy jsou v podstatě nemožné. Problematická také zůstává nedostupnost leteckých spojení a jejich cena, která je mnohonásobně vyšší než před vypuknutím pandemie v roce 2020. Po příletu do Číny je zároveň vyžadována karanténa v předem určeném hotelu na vlastní náklady. Karanténa může být vyžadována také při přejezdu mezi provinciemi v závislosti na momentální epidemiologické situaci.

Současný vývoj bohužel stále nedává moc nadějí, že by do konce roku 2022 mohlo dojít k uvolnění restrikcí pro vstup do Číny. Pokud cestu do země zvažujete, výrazně doporučujeme zjistit si aktuální informace o podmínkách pro vstup do Číny a současně prověřit existenci případných omezení na cestování v rámci Číny.

I přes existující omezení je nutné udržovat komunikaci. V pravidelných intervalech si s partnery vyměňujte informace (např. prostřednictvím online schůzek), či informujte čínskou stranu o novinkách, aby bylo vidět, že se stále rozvíjíte. Výhodou Číny je, že vše je digitální. Čína je v informačních technologiích velmi pokročilá a téměř vše se dnes odehrává přes mobilní telefon. Multifunkční sociální síť WeChat je naprosto klíčová v každodenním užívání a komunikaci.

Při osobním i online jednání buďte zdvořilí a trpěliví. To, co by v Evropě trvalo hodinu, bude v Číně trvat i sedmkrát déle. Je potřeba si vyhradit dostatek času a nebýt ve stresu. Zároveň je dobré se slušně ujistit (raději několikrát), že vám obchodní partner skutečně rozumí. Naprosto běžné jsou však časté změny již dohodnutých záležitostí.

4.6 Státní svátky

Svátky v roce 2022

- | 3. ledna – Nový rok
- | 31. ledna – 4. února – čínský Nový rok (podle lunárního kalendáře)
- | 4. – 5. dubna – svátek Qing Ming (obdoba českých Dušiček)
- | 2. – 4. května – svátek práce
- | 3. června – svátek Duanwu (Dragon Boat Festival)
- | 12. září – svátek Středního podzimu (Mid-Autumn Festival)
- | 3. – 7. října - den založení ČLR

Svátky v roce 2023

- | 1. ledna – Nový rok
- | 21. – 27. ledna – čínský nový rok (podle lunárního kalendáře)
- | 3. – 5. dubna – svátek Qing Ming (obdoba českých Dušiček)
- | 1. května – svátek práce
- | 22. – 23. června – svátek Duanwu (Dragon Boat Festival)
- | 29. září – svátek Středního podzimu (Mid-Autumn Festival)
- | 1. – 7. října - den založení ČLR

Je běžné, že v období hlavních svátků bývá z rozhodnutí vlády volno zpravidla několik dní navazujících na víkend a část dnů volna je napracována během předchozího či následujícího víkendu.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Nejjednodušší cesta ke vstupu na čínský trh vede přes nalezení agenta nebo distributora. Zatímco agentů se zahraničním exportérům nabízí celá řada, vhodným prostředím k nalezení distributora je především účast na veletrhu, popřípadě využití kontaktů na spřátelené domácí firmy (které už v Číně s někým takovým pracují) či služeb agentury CzechTrade. Obecně lze však doporučit dlouhodobější přítomnost na čínském trhu. I zde je klíčové mít dobré „místní“ partnery a zaměstnance, které mají potřebné „guanxi“ – vztahy. Velmi perspektivní variantou je pak vstup prostřednictvím e-commerce, který je obzvláště populární. V roce 2021 e-commerce tvořil dokonce více než 50 % maloobchodních tržeb. Další možností jak proniknout na čínský trh je prodej licence.

Dovozní podmínky a dokumenty

Dovoz do ČLR je spojen s řadou netarifních obchodních opatření, která zahrnují kvóty, certifikace, dovozní a jiné licence či etikety. Dalším opatřením znesnadňujícím dovoz jsou inspekční osvědčení. Průhlednost čínského celního systému snižují výjimky a celá řada dílčích předpisů. Přehled aktuálně platných licencí je k nalezení v China Foreign Trade and Economic Cooperation Gazette. Zboží musí také při vstupu do ČLR projít hygienickou inspekcí. Inspekce se provádějí buď v karanténním oddělení na hranici nebo v provinčním karanténním úřadě v závislosti na druhu výrobku a místě určení. Z důvodů trvající politiky nulové tolerance Covid-19 prochází zboží často přísnější inspekcí a desinfekcí čímž se prodlužuje jeho doručení.

Celní a devizové předpisy

Za provádění celních předpisů v ČLR odpovídají: Všeobecná celní správa (General Administration of Customs of the People's Republic of China, GACC), Ministerstvo obchodu ČLR (MOFCOM), Komise pro celní tarify Státní rady/vlády (The Customs Tariff Commission of the State Council) a Certification and Accreditation Administration of the People's Republic of China (CNCA). Celní tarify, podmínky, za kterých se uplatňují a další celní předpisy jsou obsaženy v publikaci "Oficiální celní průvodce", kterou zpracovala Všeobecná celní správa ČLR.

Celní poplatky jsou rozděleny v podstatě do šesti kategorií:

Všeobecné sazby, sazby nejvyšších výhod (MFN), smluvní sazby, preferenční sazby, sazby celních kvót a prozatímní sazby. Pět zvláštních ekonomických zón (SZE) na úrovni měst a SZE Hainan, otevřených měst a zón zahraničního obchodu ve městech nabízí preferenční snížení cla nebo výjimky. Pro konkrétní podmínky v jednotlivých zónách je nutné prostudovat příslušné předpisy. Čína může zároveň uplatňovat až výrazně nižší celní sazby, než je zveřejněná sazba MFN. A to na zboží, které vláda označila za nezbytné pro rozvoj kritických průmyslových odvětví. V minulosti byly preferenční celní sazby oznámeny např. pro položky v automobilovém, ocelářském a chemickém odvětví.

Celní poplatky vybírá Generální správa cel spolu s daní z přidané hodnoty. Celní hodnota zboží se stanovuje na základě ceny CIF (cost, insurance, freight). Celníci mají zároveň přístup k databázi, která uvádí vhodná ocenění pro různé dovozy na základě mezinárodních, zahraničních a domácích cen. Běžně tedy kontrolují nahlášenou cenu. Za normálních okolností je akceptována cena dovozce, pokud je však deklarovaná hodnota příliš odlišná od databáze tak celní úředník hodnotu odhadne dle platné metodiky.

Bezcelně je možné do ČLR dovézt zboží spotřebované a distribuované podniky nebo vystavené jako vzorek (s nízkou cenou a pouze pro reklamní účely) během výstav. Toto nezahrnuje alkoholické nápoje, tabák a pohonné hmoty. Zakázaný je dovoz následujících položek: zbraně, střelivo a výbušniny všeho druhu; padělané měny a padělané obchodovatelné cenné papíry; tiskoviny, magnetická média, filmy nebo fotografie, které jsou považovány za škodlivé pro politické, ekonomické, kulturní a morální zájmy Číny; silné jedy; nelegální drogy; zvířata a rostliny přenášející choroby; potraviny, léky a další předměty pocházející z oblastí postižených nemocemi; místní měna (CNY). Potraviny obsahující určitá potravinářská barviva a přísady, které Národní komise pro zdraví a rodinné plánování (NHFP) považuje za škodlivé pro lidské zdraví, jsou rovněž zakázány.

Kontrola vývozu

Pokud jde o vývoz, je kontrola rozdělena na čtyři hlavní kategorie:

1. Všechny předměty, na které se vztahuje zákaz dovozu.
2. Rukopisy, tiskoviny, filmy, fotografie, záznamy, audiokazety, videokazety, VCD, laserové videodisky, počítačová paměťová média a jiné předměty obsahující státní tajemství.
3. Vzácné starožitnosti a jiné kulturní předměty, jejichž výstup je zakázán.
4. Vzácná a ohrožená zvířata a/nebo rostliny, včetně jejich exemplářů, semen a rozmnožovacího materiálu.

Na řadu položek je třeba získat vývozní povolení (licenci), které vystavuje Ministerstvo obchodu ČLR. Určitá část exportu je rovněž vystavena tzv. vývozním kvótám, resp. množstevním omezením. Vývozní dokumentaci tvoří celní prohlášení, vývozní povolení (pokud je požadováno) a inspekční osvědčení.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Reprezentační kancelář (Representation Office, RO)

Reprezentační kanceláře v ČLR zakládají české firmy povětšinou tehdy, působí-li na čínském trhu dlouhodobě. RO nemá oprávnění k obchodní činnosti na území ČLR a zaměřuje se proto na vyhledávání kontaktů a konzultační činnost. Činnost zastoupení je financována mateřskou firmou. Financování prochází příslušným bankovním kontem. Procedura založení RO se řídí předpisem “Regulations on the Administration of Registration of Resident Offices of Foreign Enterprises”. Nápomocní mohou být ředitelé zastoupení CzechTrade v Číně. Pro obraznost uvádíme základní kroky, které je při zřizování kanceláře třeba učinit.

Zahraněční podnik by měl jmenovat hlavního zástupce (1-3 osoby dle obchodních potřeb), aby jménem zahraničního podniku podepisoval dokumenty žádosti o registraci RO. Dále je třeba:

1. Předložit materiály registračnímu orgánu - State Administration for Market Regulation provincie/autonomní oblasti/obce přímo spadající pod ústřední vládu;
  - 1 Žádost o registraci RO;
  - 1 Osvědčení o provozovně zahraničního podniku a osvědčení o podnikání prokazující, že je v existenci 2 roky;
  - 1 Stanovy nebo organizační smlouvy zahraničního podniku;
  - 1 Jmenovací listina hlavního představitele a zástupce vystavená zahraničním podnikem;
  - 1 Osvědčení totožnosti a životopis hlavního představitele a zástupce;
  - 1 Certifikát o kapitálovém úvěru vydaný finanční institucí, která má obchodní styky se zahraničním podnikem;
  - 1 Osvědčení o legálním užívání prostor, kde se RO nachází
2. Registrační orgán rozhodne o schválení registrace do 15 dnů. V případě schválení vydá žadateli do 5 dnů osvědčení (registration certificate a representative certificate).
3. Zahraniční podnik může po získání osvědčení výše požádat o povolení k pobytu, zaměstnání, placení daní, devizovou registraci a další související postupy.

Společný podnik (Partnership, dříve Joint-Venture, JV) a Společnost plně vlastněná zahraničním majitelem (Company, dříve Wholly-Owned Foreign Enterprise, WOFE)

Podniky se zahraničními investicemi se již nerozdělují na čínsko-zahraniční společné podniky (Sino-foreign equity joint ventures), čínsko-zahraniční smluvní společné podniky (Chinese-foreign contractual joint ventures) a podniky zcela v zahraničním vlastnictví (wholly foreign-owned enterprises). Kromě RO mají nyní podniky se zahraničními investicemi v Číně převážně 2 organizační formy: společnost (company) a společný podnik (partnership).

Společný podnik: Zahraniční investoři mohou s čínskými partnery zakládat společné podniky dvou typů: General partnership a Limited partnership. Jedná se o společnosti vlastněné z určité části čínským a ze zbylé části zahraničním partnerem. Obecně se v ČLR k této formě podnikání přistupuje s ideou, že čínský partner zná místní trh, má kontakty, distribuční kanály, kapacity, zatímco zahraniční partner poskytuje know-how, technologie, příp. investice. Společnosti se zahraničními partnery v Číně mohou provádět výrobní a prodejní operace.

Společnost: Zahraniční investoři mohou na území Číny zakládat společnosti s ručením omezením a akciové společnosti. Založení společnosti je oproti RO komplikovanější, nicméně pokud firma počítá s dlouhodobou prezencí na čínském trhu, pravděpodobně se tomuto kroku nevyhne.

Základní kroky pro založení společnosti či partnerství jsou následující:

1. Požádat o registraci a obchodní licenci předložením dokumentů níže State Administration for Market Regulation prostřednictvím online systému, či na služebním okénku.
  - 1 Formulář žádosti o registraci do obchodního rejstříku;
  - 1 Certifikát jmenovaného nebo pověřeného zástupce;
  - 1 Stanovy společnosti;
  - 1 osvědčení o kvalifikaci akcionáře nebo průkaz totožnosti fyzické osoby;
  - 1 Potvrzení o zaměstnání vyššího managementu;
  - 1 Jmenovací certifikát a identifikační doklad zákonného zástupce;
  - 1 Osvědčení o místě provozu;

- 1 Plná moc k doručování právních dokumentů;
  - 1 Výchozí zpráva;
  - 1 Ostatní dokumenty
2. Získání oficiálního razítka (Public security department).
3. Podání přihlášky pro fakturaci (Tax department).
4. Informační zpráva (Commercial department).
5. Registrace sociálního pojištění.
6. Registrace deviz.
7. Otevření účtu.

Na trhu lze působit také prostřednictvím místních zástupců – distributorů. Tento postup se obecně vyznačuje nižší mírou kontroly, záleží ale také na dohodě s partnerem o podobě spolupráce a míře zapojení české firmy do aktivit partnera v Číně. Identifikování dobrého zástupce není nicméně jednoduché a proto nedoporučujeme uzavírat smlouvy o exkluzivním zastoupení. Případně s uzavřením smlouvy o exkluzivním zastoupení počkat až se partner dostatečně osvědčí. V ideálním případě by měl mít zástupce zájem o dlouhodobý úspěch značky na čínském trhu a sám usilovat o její propagaci, včetně vynakládání vlastních prostředků na marketing či zajišťování after-sales služeb.

5.3 Marketing a komunikace

Vzhledem k tomu, že se na čínský trh snaží proniknout renomované firmy všech oborů z celého průmyslově vyspělého světa, je nutné v této konkurenci počítat s vydatnými investicemi do reklamy, do inzerce a do efektivního networkingu. Pokud podniky nemají dostatek finančních prostředků na tyto aktivity, nemohou na čínském trhu uspět. Čína představuje druhý největší reklamní trh světa. Prim zde hraje digitální reklama, jejíž podíl na marketingovém trhu představuje světový nadprůměr. Hlavním motorem růstu jsou chytré telefony. V Číně je více než 900 milionů osob používající smartphony, což změnilo způsob nakupování zboží. Vše od vyhledávání až po nakupování se stále častěji odehrává prostřednictvím chytrých mobilních telefonů. Téměř 99 % uživatelů internetu v Číně se připojuje prostřednictvím mobilního telefonu. Při marketingu produktů v Číně je třeba lokalizovat. Pouhé „okopírování“ strategie, která funguje doma či jinde ve světě, se v Číně s velkou pravděpodobností nesetká s velkým úspěchem. Čínská kultura a tradice jsou klíčové a při přípravě marketingových aktivit je vhodné se na ně odkazovat.

Reklamní agentury

Reklamní business tvoří jedno z nejdynamičtěji rostoucích odvětví terciárního sektoru. Většina reklamy je v Číně zadávána přes reklamní agentury, přičemž téměř 90 % z nich je čínského původu, zbylých 10 % okupují velké reklamní domy zaběhnutých značek (Bates, BBDO, BBH, Euro RSG, Grey, JWT, Leo Burnett, Lowe Lintas, McCann Ericsson, Ogilvy and Mather, Saatchi and Saatchi, Young and Rubican).

Reklamní kanály

Jednoznačným trendem posledních let je příklon k „on-line“ reklamě na úkor tradičních forem. Zahraniční firmy musí myslet na to, že internet je v Číně cenzurovaný, což neumožňuje inzerentům používat inzertní kanály, které jsou běžné v Evropě i jinde ve světě (např. Facebook, Twitter, Youtube či celé spektrum služeb Google) a omezuje použití nových forem moderní reklamy (virální marketing atd.) čistě na čínské sociální síte (např. Wechat, Weibo, Red) či síte sloužící ke sdílení videa (Youku, Tencent Video, iQiyi, Bilibili, Douyin (Tik Tok), Kuaishou). Reklama musí být současně politicky korektní.

V posledních letech se firmy zaměřují zejména na cílenou reklamu prostřednictvím mobilní aplikace WeChat, kterou používá drtivá většina Číňanů. Wechat má celosvětově více než 1,2 miliardy aktivních uživatelů měsíčně. V Číně Wechat používá 78 % osob ve věku 16-64 let. Dospělý uživatel stráví s aplikací průměrně 82 minut denně. Součástí aplikace WeChat je mobilní peněženka propojená s bankovním účtem, která funguje jako zcela běžný platební prostředek, který spolu s konkurenční aplikací Alipay vytlačil zcela na okraj platby hotovostí i klasickými platebními kartami. Pro čínské i zahraniční firmy působící v Číně je téměř nutností mít na platformě Wechat založený oficiální firemní účet, který je využíván k prezentaci a propagaci firmy. Podobně důležitá je také platforma Weibo. Z dalších platform, které by měly firmy zvážít, můžeme jmenovat např. Red, Douyin (Tik Tok), či Bilibili. Při online propagaci se pro dosažení lepších výsledků vyplácí spolupracovat s Key opinion leaders (KOL).

V poslední době je velmi populární formou marketingu také prodej v rámci živých vysílání (live streaming) na e-commerce platformách, sociálních sítích, či nově např. také na velmi populárním DouYin (Tik Tok). Během těchto živých vysílání host představí vybrané produkty, které následně mají zákazníci, prostřednictvím poskytnutého odkazu, možnost okamžitě zakoupit. Ti nejpulárnější hosté mají denně miliony sledujících a jsou schopni během chvíle prodat desítky tisíc kusů zboží. Je nicméně nutné upozornit, že v případě velmi populárních vysílání je cílem především propagace a získání nových zákazníků, nikoliv profit. Nejpulárnější hosté po firmách vyžadují, aby pro vysílání připravily produkty ve velkém množství a s velmi výraznou slevou (často až pod úroveň nákladů), dále si také účtují jednorázový poplatek a požadují provizi z prodeje. V konečném shrnutí se tedy jedná v podstatě o formu placené reklamy.

Tradiční formy reklamy, jako např. televizní reklama, ustupují na úkor online reklamy. Především mladší generace využívají ke sledování streamovací služby. Celkové příjmy z televizní reklamy dlouhodobě klesají a za posledních deset let se snížily na méně než polovinu.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Problematika porušování práv z duševního vlastnictví je v Číně stále častým jevem a to je i důvodem proč země v této oblasti stále čelí silné kritice zahraničních vlád, mezinárodních organizací a zahraničních společností působících v Číně. Právní rámec se v ČLR zlepšuje, a to nejen v souvislosti se závazky vyplývajícími z členství ve WTO, ale také v zájmu vytvoření ekonomiky založené na inovacích. Ač všechny hlavní „IPR“ zákony byly v posledních letech revidovány, problematická je stále implementace a dodržování relevantních zákonů.

Hlavní čínské agentury zabývající se IPR:

- 1 National Intellectual Property Administration (CNIPA)
- 1 State Administration for Market Regulation (SAMR)
- 1 National Copyright Administration (NCAC)
- 1 General Administration of Customs (GACC)

Platí, že firmy, které uvažují o vstupu na čínský trh, by měly otázku ochrany vlastního know-how, ochranných značek apod. začít řešit před samotným pokusem skutečně vkročit na trh. Čína neuznává „senioritu“ značek. Klíčová je vždy registrace jména přímo v Číně a tam má vždy přednost ten subjekt, který si ochrannou známku zaregistruje jako první a to i v případě, kdy zahraniční firma již má zaregistrovanou známku pro jiné trhy. Po samotném vstupu na čínský trh je potřeba dobře zvážit jak efektivně rozdělit náklady na zápolení s neustálými pokusy o imitaci vlastních výrobků a na cílené budování vlastní značky, včetně např. efektivního systému ochranných a rozpoznávacích prvků, díky kterým si zákazník může snadno ověřit pravost výrobku. Důležitý je důraz na vlastní inovace a snaha být před konkurenty a imitátory vždy o krok napřed.

Malým a středním podnikům z EU je k dispozici projekt Evropské komise „China IP SME Helpdesk“, který informuje o vývoji v této oblasti a poskytuje evropským firmám pestrou škálu užitečných a praktických rad a služeb, včetně bezplatného poradenství. Užitečné informace lze také dohledat na stránkách Hospodářské komory EU v ČLR (EUCCC), která má pro otázky IPR vytvořenou pracovní skupinu. Cenné informace k oblasti IPR v Číně jsou také k dispozici v rámci projektu IPKey, který napomáhá formou sdílení zkušeností a výměnou informací mezi EU a Čínou k budování legislativního rámce v této oblasti.

5.5 Trh veřejných zakázek

Zadávání státních zakázek je spíše netransparentní a z praxe zahraničních podniků lze doložit případy zjevného porušování pravidel. Lze bohužel také pozorovat narůstající preferování domácích subjektů, u státních podniků dokonce až vyžadování nákupu zcela či alespoň v určité minimální míře pouze domácí produkci. Z tohoto důvodu se EU a obecně mezinárodní společenství snaží, aby se ČLR stala účastníkem Dohody o veřejných zakázkách (Government Procurement Agreement GPA). Během jednání o členství Číny ve WTO bylo dohodnuto, že se ČLR po svém vstupu stane pozorovatelem ve výboru GPA a přímým účastníkem „co možná nejdříve“. Pozorovatelem je ČLR od února 2002, na počátku roku 2007 předložila první nabídku pro vstup do GPA. O vstupu ČLR do GPA se nadále jedná. Poslední nabídku ke vstupu do GPA předložila Čína v říjnu 2019.

Předchozí nabídky Číny na vstup do GPA byly z pohledu členských zemí GPA nedostatečné. Motivací na čínské straně, která se částečně obává konkurence zahraničních firem v Číně, je především podpora „go global“ strategie pro čínské firmy a snaha o navýšení exportů. Řada expertů poukazuje na nedostatky v legislativě Číny, která stále není v souladu s GPA. Státní zakázky jsou vesměs zadávány formou veřejných soutěží. Ty bývají s více či méně dostatečným předstihem publikovány v čínském jak denním, tak odborném tisku. Českým zájemcům lze proto doporučit sledování oficiální webové adresy (v čínštině i angličtině) spravované Ministerstvem obchodu. Často však čínské orgány oslovují jen předem vybraný úzký okruh možných dodavatelů. V některých případech nerozhodují kritéria kvality a splnění dalších podmínek soutěžního řízení. Důležitou roli hrají známosti – s tímto nešvarem však současné čínské vedení aktivně bojuje.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Platební styk s Čínou probíhá ve volně směnitelných měnách (převážně v USD, stále častěji však i v RMB, dále v EUR) a nejčastějším platebními nástroji jsou dokumentární akreditiv (větší zajištění, vyšší poplatky) a dokumentární inkaso (menší zajištění, nižší cena – doporučováno u partnerů, kteří mají vzájemnou důvěru). V posledních letech však vzrostl význam přímých plateb (rychlost, jednoduchost, větší rizika). S rozvojem e-commerce je stále populárnější „on-line“ dokumentární akreditiv. V souvislosti s pandemií Covid-19 roste počet případů neplacení. Důvodem jsou přísné cestovní restrikce (zprůsnění vízového režimu, zavedení dlouhých karantén) jež mají souvislost s celkovou uzavřeností země.

Exportním financováním se v Číně zabývá primárně výše zmíněná EXIM banka, která v říjnu 2014 podepsala Dohodu o spolupráci s Českou exportní bankou. Jejím primárním cílem je podpořit čínské vývozy a investice. Pojišťováním exportů se zabývá Sinosure (China Export & Credit Insurance Corp.), založená v roce 2001. Od roku 2013 však již nemá monopolní postavení, povolení k poskytování krátkodobých pojištění úvěrů má i PICC Property and Casualty Company Limited.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Cestování do Číny v souvislosti s pandemií Covid-19

Přestože se běžné mezinárodní cesty ve zbytku světa vrátily takřka do normálu, v případě Číny zůstává přeshraniční pohyb značně omezen a ze strany čínských úřadů limitován. Při cestách do Číny je třeba počítat s obtížným získáním víza, velmi drahými letenkami, předodletovými vyšetřeními v souvislosti s nemocí Covid-19 či několikátýdenní popříletovou institucionalizovanou karanténou, protkanou dalším množstvím testů na přítomnost Covid-19.

Pokud disponujete platným čínským vízem či pobytovým oprávněním vydaným před 28. 3. 2020 a plánujete cestovat do Číny, doporučujeme ověřit možnost použití tohoto víza/pobytového oprávnění přímo s Velvyslanectvím ČLR v Praze (e-mail: konzularniodd@seznam.cz). Držitelům některých druhů dlouhodobých pobytových oprávnění (např. studium) je totiž návrat i nadále znemožňován. Stále trvá pozastavení jakékoliv formy bezvízového tranzitu.

Vyřízení nového víza

Občané ČR, kteří potřebují do Číny i přes výše uvedené krátkodobě cestovat za účelem obchodu, vědy a výzkumu či z důvodu naléhavé humanitární potřeby (jiné účely nejsou v tuto chvíli prakticky možné), musí pro účely podání žádosti o vízum využít služeb Vízového centra ČLR. K podání žádosti je, s ohledem na aktuální pravidla nastavená Velvyslanectvím ČLR v Praze, nutné předložit i zvací dopis, tzv. „PU letter“. Toto potvrzení vyřizuje čínský zvoucí subjekt ve spolupráci s místními úřady a české zastupitelské úřady v Číně do tohoto procesu nemohou zasahovat. Žádost o vízum doporučujeme podat co nejdříve (min. 1 měsíc před odjezdem) a je mj. nutné počítat s potřebou cestovního dokladu s platností min. 180 dní ode dne vstupu na území Číny. Další informace např. o typech víz do ČLR, potřebných dokumentech apod. naleznete na webových stránkách vízového centra ČLR v Praze.

Odlet do Číny

Před odletem je třeba požádat Velvyslanectví ČLR v Praze (a také i čínské velvyslanectví v tranzitní zemi) o udělení povolení (formou zdravotního QR kódu) k odletu do Číny, k čemuž je potřeba předložit řadu dokumentů (itinerář cesty, negativní výsledky testů na Covid-19 atd.). Bez tohoto povolení nelze do Číny cestovat. Informace týkající se odletu do Číny z ČR jsou na webových stránkách čínského velvyslanectví v Praze konsolidovány do jednoho souhrnného materiálu, který doporučujeme před odletem důkladně prostudovat.

Vstup na území Číny (karanténní opatření)

Všichni cestující mezinárodního letu jsou ihned po přeletu převezeni do institucionalizované (hotelové) karantény, jejíž délka se liší v závislosti na místě přiletu. Standardní doba je 14-21 dní po přiletu. Výběr hotelu nelze nijak ovlivnit (je přidělen čínskými úřady) a náklady ve výši vyšších stovek CNY/noc hradí sám cestující. V hotelu je přidělována strava 3x denně (též nelze předem vybrat) a hotelový pokoj není možné po celou dobu karantény opustit. Jestliže bude u jednotlivce prokázán výskyt nemoci Covid-19 po přiletu na území Číny (či v rámci následného pobytu v Číně), dojde ze strany čínských úřadů k zásadním opatřením limitujícím osobní svobodu nakaženého v podobě povinného, resp. vynuceného pobytu v nemocnici (či karanténním centru) v řádu až několika dalších týdnů či dokonce měsíců. Pro vstup na území Číny nelze v tuto chvíli v souvislosti s protipandemickými opatřeními použít pozemní hraniční přechod.

Při vstupu na území Číny pro cizince vyplývá přihlašovací povinnost, tj. cizinec je povinen místním orgánům nahlásit adresu, na které se po dobu svého pobytu v Číně bude zdržovat. Hotely a ubytovací zařízení vyřizují registraci cizince automaticky. Zdržují-li se cizí státní příslušníci v čínských rodinách nebo u cizích státních příslušníků dlouhodobě pobývajících na území Číny, mají ve městech povinnost se do 24 hodin od příjezdu registrovat na příslušném oddělení policie. V případě pobytu v odlehlejších venkovských oblastech je tato lhůta stanovena na 72 hodin.

Bezpečnostní situace a oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince

Čína je z pohledu zahraničního návštěvníka či turisty obecně relativně bezpečnou zemí. Nejčastější formou trestné činnosti vůči cizincům jsou krádeže peněz, dokladů a cenných předmětů (kapesní krádeže), závažnější útoky na cizince jsou výjimkou. S ohledem na pokračující šíření koronaviru a boje proti němu není možné vyloučit nařízení institucionalizovaných karantén při přejezdu mezi provinciemi/městy či dlouhé setrvání v rámci lockdownu města.

Celní a devizové předpisy

Detailní popis čínských celních a devizových předpisů včetně FAQ lze nalézt na webovských stránkách čínské celní správy.

Upozorňujeme, že za pašování (resp. výrobu či přeprodej) narkotik a vzácných druhů živočichů či rostlin jsou ukládány velmi přísné a dlouhé tresty, v některých případech až trest smrti.

Ministerstvo zahraničních věcí ČR doporučuje českým občanům, aby si před cestou ověřili u zastupitelského úřadu navštěvovaného státu, zda se výše uvedené nezměnilo.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání občanů ČR v ČLR je pokryto Zákonem o pracovní smlouvě ČLR Labor Contract Law. Dle tohoto zákona cizinci mohou pracovat v ČLR za předpokladu, že organizace či osoby zaměstnávající cizince v ČLR splní všechny nezbytné formality u příslušných pracovních úřadů. Pracovní úřady jsou zodpovědné za udělení schválení a vedení registrací. Kromě výše zmíněného "Labour Contract Law", je pro zaměstnávání cizinců v ČLR klíčový také zákon Exit-Entry Administration Law. Dva základní předpoklady pro výkon pracovní činnosti v ČLR jsou získání pracovního povolení a relevantního dlouhodobého pobytového oprávnění.

Český občan, který chce být zaměstnán v ČLR, musí:

- 1 být starší 18 let a v dobré zdravotní kondici,
- 1 ovládat profesní dovednosti a mít pracovní zkušenosti vyžadované pro zamýšlené zaměstnání,
- 1 mít čistý záznam v rejstříku trestů, mít již potvrzeného zaměstnavatele,
- 1 vlastnit platný cestovní pas či jiný mezinárodní cestovní dokument,
- 1 být způsobilý získat povolení k zaměstnání a pobytu pro cizince po příjezdu do ČLR.

Podání žádosti:

Zájemce se musí zaregistrovat u centra pro registraci zahraniční pracovní síly (Foreign Labor Employment Service Centre), které spadá pod místní pracovní úřad na městské úrovni. Vyžadují se následující doklady:

- 1 kopie obchodní licence (zaměstnavatele),
- 1 kopie stránek s osobními údaji a aktuálním vízem v platném cestovním pasu zaměstnance,
- 1 formulář žádosti o zaměstnávání cizinců ve dvojím vyhotovení (Application Form for the Employment of Foreigners),
- 1 vyplněný registrační formulář (Foreigner Employment Registration Form) k němuž je připojena fotografie spolu s další barevnou fotografií (nezastřiženou) větší než 2,54 cm x 2,54 cm,
- 1 originál pracovní smlouvy (nebo jmenovací dekret, který podrobně uvádí podmínky zaměstnání v případě, že pracovní smlouva ještě nebyla podepsána),
- 1 lékařská zpráva o zaměstnanci (může být vyžádána).

Všechny formuláře jsou k dispozici na místním pracovním úřadě na městské úrovni a musí být použity.

Žádost o prodloužení tohoto povolení je nutné podat jeden měsíc před ukončením platnosti stávajícího povolení. Vyžadují se následující dokumenty:

- 1 vyplněný formulář žádosti o prodloužení (Employment Permit Extension Application Form) nesoucí razítko zaměstnavatele,
- 1 kopie obchodní licence zaměstnavatele,
- 1 kopie cestovního pasu,
- 1 kopie pracovní smlouvy (nebo jmenovací dekretu, který podrobně uvádí podmínky zaměstnání, jestliže pracovní smlouva nebyla podepsána).

Minimální mzda a platy

Minimální mzdy určují a sledují jednotlivé provincie, autonomní oblasti nebo města na základě konzultací s oficiálními odborovými svazy a sdruženími podnikatelů. Kromě mzdy a benefitů je zapotřebí počítat u každého zaměstnance (včetně cizinců) s povinnými příspěvky do pěti vládních fondů - penzijního, zdravotního pojištění, pro pracovní úrazy, mateřského pojištění a nezaměstnanosti.

Sociální pojištění pro cizince

V souladu se Zákonem o sociálním pojištění musí zaměstnavatelé i zaměstnanci-cizinci platit příspěvky do sociálních fondů ČLR. V případě zaměstnavatele se jedná o následující příspěvky ze základního platu zaměstnance:

- 1 penzijní pojištění: 16 %
- 1 pojištění proti nezaměstnanosti: 0,5 – 1 %
- 1 pojištění pro pracovní úrazy: 0,5 - 2 %
- 1 pojištění na mateřskou dovolenou: 0,5-1 %
- 1 základní zdravotní pojištění: 5 - 12 %

Z pohledu zahraničních pracovníků je také klíčové nařízení Interim Measures for the Participation in Social Insurance of Foreigners Employed in China, které činí příspěvky pro cizince do všech pěti fondů povinné. Výběr pojistného provádějí pouze daňové

úřady. Více k tomuto tématu lze nalézt na stránkách EU SME Centra v Pekingu či u konzultantských firem (kupř. Dezan Shira nebo ECOVIS). Problematiku sociálního pojištění je možné konzultovat také s místním úřadem pro lidské zdroje a sociální zabezpečení.

Zdravotní péče

Úroveň zdravotní péče v Číně se velmi liší. Obecně platí, že ve velkých městech úroveň zdravotnictví dosahuje vysoké úrovně, která je srovnatelná s evropskou. Ve velkých nemocnicích lékařský personál někdy umí základní angličtinu, ale většinou je třeba počítat s tím, že jazyková vybavenost čínských zdravotníků je velmi omezená. Cizinci jsou v drtivé většině případů nuceni hradit náklady spojené s ošetřením a zdravotnickou péčí v Číně v hotovosti. Většina zdravotnických zařízení vyžaduje před hospitalizací nebo zahájením léčení zaplacení zálohy do výše přepokládaných nákladů. Výše nákladů za léčení je samozřejmě variabilní a kromě druhu ošetření/léčení výrazně závisí na kvalitě konkrétního zdravotnického zařízení. Obecně lze říci, že v zařízeních primárně určených pro léčbu cizinců jsou náklady výrazně vyšší.

5.9 Veletrhy a akce

Účast firem na specializovaných mezinárodních a regionálních výstavách a veletrzích je efektivním nástrojem k propagaci a navázání obchodních kontaktů. V Číně se každoročně uskuteční desítky veletrhů zaměřených na strojírenství, zemědělství a potravinářství, cestovní ruch a řadu dalších specializovaných oborů. Organizátoři výstav jsou čínské či mezinárodní výstavní společnosti či odborné svazy a většinou probíhají pod záštitou čínských rezortních ministerstev. Oficiální účast českých firem na vybraných veletrzích v Číně bývá každoročně organizována prostřednictvím dotačních programů Ministerstva průmyslu a obchodu ČR či jimi podřízené agentury CzechTrade, Ministerstva zemědělství ČR nebo dalších organizací. Pro podrobnosti o konkrétních výstavách a podmínkách účasti je třeba sledovat webové stránky daných rezortů.

Nejvýznamnějším mezinárodním veletrhem konaným v Číně je China International Import Expo (CIIE). Veletrh je pořádán každoročně od roku 2018 a to vždy v listopadu v největším městě Číny, v Šanghaji. Veletrh má demonstrovat otevírání čínského trhu zahraniční produkci. Česká republika byla na každém z ročníků velmi aktivně zastoupena nejen tzv. národním pavilonem, ale i tzv. komerčním pavilonem. Desítky českých značek mají tak každoročně možnost oslovit čínské nákupčí a to díky podpoře Ministerstva průmyslu a obchodu, agentury CzechTrade, generálního konzulátu ČR v Šanghaji a v neposlední řadě velvyslanectví ČR v Pekingu.

Dalším veletrhem podobného charakteru, i když podstatně menšího rozsahu, je výstavní akce zaměřená na prezentaci a prodej produkce zemí střední a východní Evropy sdružených v tzv. formátu 16+1 (spolupráce Číny se šestnácti zeměmi regionu, včetně České republiky). Veletrh s názvem China-CEEC Expo & International Consumer Goods Fair je konán v červnu ve městě Ningbo (poblíž Šanghaje). Tento veletrh je také oblíben ze strany českých producentů k oslovení čínských spotřebitelů a jejich účast je organizována agenturou CzechTrade ve spolupráci s generálním konzulátem ČR v Šanghaji.

Obvyklé veletrhy s českou oficiální účastí (organizované MPO ČR):

- 1 CIMT (strojírenství): duben, Peking
- 1 CCMT (strojírenství): srpen, Shanghai
- 1 Music China (hudebniny): říjen, Shanghai
- 1 Transport Logistics (logistika): červen, Shanghai

Významné sektorově zaměřené veletrhy:

- 1 Canton Fair (export): jaro a podzim, Guangzhou
- 1 Shenzhen Hi-Tech Fair (hi-tech, inovace): listopad, Shenzhen
- 1 Design Beijing & Shanghai (design): červen, Shanghai a září, Beijing
- 1 World Winter Sports (Beijing) Expo (zimní sporty): září, Beijing
- 1 ISPO Shanghai (sport): červenec, Shanghai
- 1 Hotelex Shanghai (gastro a hotelnictví): březen, Shanghai
- 1 ANUFOOD China (potravinářství): duben, Shenzhen
- 1 BITE Beijing (cestovní ruch): září, Beijing
- 1 CIFTIS (obchod se službami): květen, Beijing
- 1 China Overseas Investment Fair (COIFAIR, zahraniční investice): listopad, Beijing
- 1 Western China International Fair (spotřební zboží): listopad, Chengdu
- 1 China Yiwu International Commodities Fair (spotřební zboží): říjen, Yiwu

Vzhledem k silým cestovním restrikcím, jež jsou součástí anticovidových opatření, jsou data pořádání veletrhů pouze orientační. V roce 2022 dochází k častým změnám a je nutné si aktuální informace k veletrhu dohledat na internetu.

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v Pekingu / Embassy of the Czech Republic in Beijing

Adresa: 2 Ritan Lu, Jianguomenwai 100 600 Beijing

Tel.: 0086-10-8532-9500

E-mail: beijing@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/beijing

Teritoriální působnost: Čínská lidová republika

Generální konzulát ČR v Šanghaji / Consulate General of the Czech Republic in Shanghai

Adresa: Room 808, New Town Center 83 Loushanguan Rd. Shanghai 200336

Tel.: 0086-21-62369925 až 6

E-mail: shanghai@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/shanghai

Teritoriální působnost: Shanghai a provincie Jianguo, Zhejiang, Anhui

Generální konzulát v Chengdu / Consulate General of the Czech Republic in Chengdu

Adresa: 99, Dongdajie Down Street, Commercial Centre Pingan, 24th floor Jinjiang, Chengdu

Tel: + 86-28-81476890

E-mail: chengdu@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/chengdu

Teritoriální působnost: provincie Sichuan, Yunnan, Guizhou, Guangxi a město Chongqing

Generální konzulát ČR v Hongkongu / Consulate General of the Czech Republic

Adresa: 1204-5 Great Eagle Centre 23 Harbour Road, Wanchai Hong Kong

Tel.: 00852-2802-2212

E-mail: hongkong@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/hongkong

Teritoriální působnost: Hongkong a Macao

CzechTrade Beijing

Adresa: Embassy of the Czech Republic in Beijing, 2 Ritan Lu, Jianguomenwai, 100 600 Beijing, China

Tel.: 0086-10-8532-9537

Mobil: 0086-186-1145-8173

E-mail: jan.bejkovsky@czechtrade.cz

CzechTrade Shanghai

Adresa Junling Plaza, Room 1106, No. 500 Chengdu North Rd., Huangpu District, 200003 Shanghai, China

Tel.: 0086-21-5295-4251

Mobil: 0086-135-2457-2386

E-mail: ales.cervinka@czechtrade.cz

CzechTrade Chengdu

Adresa: 2303, Ping An Finance Center, 99 Dongdajie, 610021, Chengdu, Sichuan, P.R. China

Mobil: 0086-182-8048-8052

E-mail: michal.dubrava@czechtrade.cz

Web: www.czechtrade.cz/czechtrade-svet/asie/cina

CzechTourism Peking

Adresa: Embassy of the Czech Republic in Beijing, 2 Ritan Lu, Jianguomenwai, 100 600 Beijing, China

Mobil.: 0086-138-1087-9897

E-mail: pokorny@czechtourism.com

Web: www.czechtourism.cz

Realizátoři projektů PROPEA v Číně:

- 1 Společnost Shenzhen Nongchao International Consulting Co., Ltd. zastoupená panem Janem Šmejkallem (jan@ycgventures.co)
- 1 CzechCham (Shanghai) Business Consultancy Co., Ltd., výkonný ředitel pan Tomáš Kučera (tomas.kucera@czechchamber.com.cn)

Bližší informace o lokacích jednotlivých zastupitelských úřadů a zastoupení agentur naleznete na příslušných webových stránkách. To se rovněž týká podrobnějších informací o programu PROPEA či aktuální situaci s cestami do Číny.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- 1 Policie - 110
- 1 Záchraná služba - 120
- 1 Hasiči - 119
- 1 Dopravní nehody - 122
- 1 Cizinecká policie - +86-10-8401-5297
- 1 Informace o telefoních číslech - 114
- 1 Předpověď počasí – 12121

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Čínské státní instituce

- 1 Vládní portál v AJ: <http://english.gov.cn>
- 1 Ministerstvo zahraničních věcí ČLR: http://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/
- 1 Ministerstvo obchodu ČLR (v AJ): <http://english.mofcom.gov.cn>
- 1 Ministerstvo průmyslu a informačních technologií: miit.gov.cn
- 1 Ministerstvo vědy a technologie ČLR: <http://www.most.gov.cn/eng/>
- 1 Generální správa cel: <http://english.customs.gov.cn>
- 1 Správa pro inspekci, dozorování kvality a karanténu: <http://english.aqsiq.gov.cn>
- 1 Národní rozvojová a reformní komise: <http://en.ndrc.gov.cn>
- 1 State Administration of Taxation: <http://www.chinatax.gov.cn/2013/n2925/index.html>
- 1 State Administration of Foreign Exchange: <http://www.safe.gov.cn>
- 1 Národní statistický úřad: <http://www.stats.gov.cn/english/>

Ekonomické a obchodní informace

- 1 Hospodářská komora ČLR: en.ccpit.org
- 1 Hospodářská komora EU v ČLR: eucc.com.cn
- 1 EU SME Centre: eusmeccentre.org.cn
- 1 IPR SME Helpdesk: china-iprhelpdesk.eu
- 1 Hongkong Trade Development Council: <http://china-trade-research.hktdc.com>
- 1 China Economic Information Network (v čínštině): cei.gov.cn
- 1 Ekonomický portál: <http://en.ce.cn/>

Právní informace a poradenské firmy

- 1 chinalawandpractice.com
- 1 lawinfochina.com
- 1 dezshira.com/office/china (včetně <http://www.china-briefing.com>)

Zpravodajské zdroje v angličtině

- 1 South China Morning Post: scmp.com
- 1 Caixin: <http://english.caixin.com>
- 1 Xinhua News Agency: <http://www.news.cn/english/>
- 1 China Daily: chinadaily.com.cn
- 1 People's Daily: <http://english.peopledaily.com.cn>
- 1 Global Times: globaltimes.cn
- 1 Asia Times: atimes.com
- 1 China Central Television CCTV: <http://english.cntv.cn>
- 1 China Radio International Online: cri.com.cn

B2B platformy a e-commerce

- 1 alibaba.com
- 1 made-in-china.com
- 1 www.china.cn
- 1 globalsourcing.com
- 1 ec21.com